

MMO DIYARBAKIR ŞUBE BÜLTENİ

Yerel - Süreli Yayın
Yıl: 10 Sayı: 32 Temmuz-Ağustos-Eylül 2010

MMO Diyarbakır Şube Adına Sahibi
Hakan SUBAŞI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mesut ÇELİK

Bülten Yayın Kurulu
Azad ÖZKESKİN
Gurbet ÖRÇEN
Hakan MERTOĞLU
Abdullah TEKİN
Murat TABAN
Musa MAYDA
Nurgül KAYA

Yayına Hazırlayan
Abdurrahim AKÜZÜM

Yönetim Yeri
TMMOB
MMO Diyarbakır Şubesi
Aliemiri 1. Sk. Yılmaz 2004 Apt. Kat:2 No:8
Yenişehir/ DİYARBAKIR

Tel: 0 412 224 64 47 - 444 8 666
0 412 228 61 38

Faks: 0 412 224 58 64

e-mail: diyarbakir@mmo.org.tr

Yayına Hazırlayan
Etik Ajans
Tel: (0412) 224 12 37

Baskı:
Gün Matbaacılık
Reklam Film Basım Yayın Tanıtım
San. Tic. Ltd. Şti
Beşyol Mah. Birlik Cad.
Akasya Sk. No: 23
Küçükçekmece / İSTANBUL

Not: Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına Bülten Yayın Komisyonu karar verir. Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk, ilanı veren kişi veya kuruluşa aittir. Bülten'e gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir, gönderilen yazılar yazarlarına geri verilmez.

YAPI DENETİM SİSTEMİ SORUNLARIYLA GELİYOR

Sayfa 5

TMMOB'DEN ÇAĞRI: ÖNCE YANLIŞLARINI GİDERİN

Sayfa 14

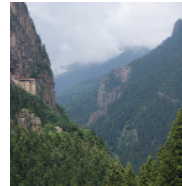

YENİ DÜZENLEMELER İŞİĞİNDE ASANSÖR UYGULAMALARI

Sayfa 23

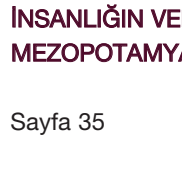
KADIN MÜHENDİSLER...

Sayfa 27

HEY GİDİ KARADENİZ...

Sayfa 30

İNSANLIĞIN VEFA BORÇLU OLDUĞU MEZOPOTAMYALI MUCİT: EL CEZERİ

Sayfa 35

ANTİK KENTE İŞ MAKİNASI GİRERSE!

Sayfa 37

HEPİMİZİN GELECEĞİ ADINA "EYLEMSİZLİK KARARI" MUTLAKA DEĞERLENDİRİLMELİDİR!

Sayfa 41

MERHABA

Uzun bir yaz döneminin ardından faaliyetlerin yoğunluk kazanacağı bir döneme girmiş bulunuyoruz. Geçen üç aylık süre zarfında, şube ve temsilciliklerimizde önümüzdeki dönemde neler yapılabileceği tartışılmış ve somut başlıklar belirlenmiştir.

Diyarbakır Şube olarak, önümüzdeki yıl düzenleyeceğimiz Sanayileşme ve Kalkınma Sempozyumu'nun dışında, TMMOB İKK bünyesinde "İkinci Kent Sempozyumu" düzenlenecektir. Yine İKK bünyesinde, şubemizin önerisi doğrultusunda merkezi düzeyde hayata geçirilecek olan "TMMOB 2. Demokrasi Kurultayı", ikincisi düzenlenecek olan "Kadın Kurultayı" ile "İşsiz ve özel sektörde çalışan mühendisler Kurultayı"nın yerel toplantıları da kentimizde düzenlenecektir.

Bu arada da tüm mühendislik disiplinlerini ve bölgemizi yakından ilgilendiren önemli bir gelişme yaşanmış, Yapı Denetim sisteminin 1 Ocak 2011'den itibaren tüm ülkede yürürlüğe gireceği kesinlik kazanmıştır. Geleneksel çalışma anlayışımız ve alışkanlıklarımızı derinden etkileyecek bu gelişme, şüphesiz ki beraberinde bir çok belirsizlik getirmiştir. Bu alanda ortaya çıkan soru işaretlerine yanıt olmak adına, Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği Yüksek İstişare Kurulu Başkan Yardımcısı Atilla Dinçer'le ayrıntılı bir röportaj yaparak, üyelerimizin dikkatine sunuyoruz. Bu mülakatın, bu konudaki bilgi karmaşasının aşılmasına önemli bir katkı sunacağını düşünüyoruz.

Yine bu kapsamda, şube ve temsilciliklerimizdeki üyelerimiz için yapı denetim uygulamalarında bizzat yer alması eğitimcilerimizin katılacağı bir dizi eğitim seminerinin düzenlenmesine karar verilmiş, bunun Ekim-Kasım aylarında hayata geçirilmesi için çalışmalar başla-

tlmıştır. Bu bilgilendirme faaliyetlerimizin, üyelerimizin yeni sisteme hazırlanmasına katkı sunmasını, bu geçiş sürecinin daha az problemle gerçekleşmesi-ne olanak tanınmasını umuyoruz.

Meslek alanımızda bu önemli gelişmeler yaşarken, ülkemiz bir referandum sürecinden geçmiştir. Özünde 20. yüzyılın ideolojik hegemonyasıyla, şu an oluşmakta olan 21. yüzyıl hegemonyasının kavgasına dönüşen bu referandumdan evet çıkmıştır. İki anlayışın, aradaki derin çelişkilere rağmen Kürtler konusunda neredeyse hemfikir olduğuna inanan kentimiz ve bölgemiz insanı da, bu duruma tavır olarak önemli oranda sandıkları boykot etmiştir. Ortaya çıkan sonuç, 3'üncü bir sesin oluşmaya başladığını, bunun önümüzdeki dönemde daha fazla etkinlik kazanacağına işaret etmiştir.

Bölgemizde referandumdan daha çok önemsenen asıl gelişme ise, kanyan bir yara haline gelen silahların susmasıdır. Bizler, kimden ve nasıl gelirse gelsin, insanı yaşatmaya dair alınan her türlü kararın büyük bir değer taşıdığına inanıyor ve bu yüzden ön şartsız desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Siyasetçiye var eden, insanı yaşatmaya dair bir yol bulmak, bir yol açmaktır. Eğer siyaset, insanların ölümüne hizmet edecekse, siyasetçiye gerek yoktur. Çünkü bunu yapanlar zaten fazlasıyla mevcuttur.

Siyasetini insandan ve yaşama haklarından yana yaparak, eylemsizlik sürecinin devam etmesi için hükümeti görev ve davet eden birliğimiz TMMOB ile KESK, DİSK ve TTB'nin açıklamalarına büyük önem atfediyoruz.

Bu sürecin ortayı çıkardığı en güncel gelişme, Kürt sorununun çözüm tartışmalarında Kürtlerin ilk kez bir rol

sahibi olmasıdır. Bu süreç, herkesin, özellikle de hükümetin samimi çabasıyla geliştirilirse, Cumhuriyet tarihinin en önemli gelişmelerinden biri olmaya aday olacaktır. Çünkü, Kürtlerin reddi üzerine kurulan bu cumhuriyetin, yine Kürtlerin varlığı üzerinden yeni bir kuruluşu yaşaması mümkün olacaktır. Bu durum, bu sisteme ilişkin itirazları olan, talepleri olan her kesim için de büyük bir fırsattır.

Eğer heba edilmezse bu süreç, ülkemizdeki tüm toplum kesimlerinin, adalet, eşitlik, refah ve özgürlük taleplerini içine alarak, geniş bir toplumsal demokrasinin kurulmasına vesile olabilir. Bunun yolu, dar ulus, dar sınıf tartışmalarına takılmadan, demokrasi ekseninde geniş bir ittifak kurup, bu süreci sahiplenmekten geçer. KESK, DİSK ve TTB'nin, özellikle de birliğimiz TMMOB'nin böyle bir çözüm sürecinin aktif bileşeni haline gelmesi, çok büyük saygınlık ve itibarın elde edilmesine fırsat sunacaktır.

Kürt sorununun, eşitlik ve adalet temelinde çözüldüğü bir Türkiye'de, bir direniş abidesi olan TEKEL işçileri de, üniversite kapısında bekleyen türbanlı öğrenci de, cinsel tercihinden dolayı aşağılanan insan da, maden ocaklarında her gün ölüp ölüp dirilen işçi de, çöplüklerde eklemek toplayan geleceği çalınmış çocuk da, militarizme karşı vicdani ret hakkını kullanan da, ekolojik yıkıma karşı bedenini siper eden de yer bulabilecektir.

Önemli olan böyle bir toplumsal sisteme inanmaktır!

Önemli olan böyle bir Türkiye'ye inanmaktır!

Şube Yönetim Kurulu

TEMSİLCİLİK YÖNETİMLERİ TOPLANDI

Şube yönetim kurulumuzun, uzun çalışma sonucu oluşturduğu Temsilcilik Yönetim Kurulları, tanışma ve yeni dönemi planlamak amacıyla düzenlenen bir toplantıda bir araya geldi.

7 Ağustos'ta Van'da Merit Otel'de düzenlenen toplantıya, Şube Yönetim Kurulunun yanı sıra, Van, Ağrı, Muş, Bingöl, Hakkari, Batman, Elazığ, Malatya ve Adıyaman Temsilcilik yönetim kurullarından 30'a yakın kişi katıldı.

Şube yönetim kurulunun, yeni dönemin çalışma anlayışı üzerine değerlendirmelerde bulunduğu toplantıda, temsilcilik yönetimleri de yeni döneme ilişkin önermelerde bulundu. Toplantıda, şu görüşler dile getirildi:

• Yetkili olmayan asansör firmaları, sektörü elinde tutuyor. Sanayi İl Müdürlüğü'nün denetim yapması zorlanmalı.

• 01.01.2012'den sonra belediyelerin asansör denetleme yetkisi belediyelerden alınıyor. Odamız denetim yapacak yetkiye sahip. Şube ve temsilciliklerimiz bu konuda hazırlık yapmalı

• Enerji Performans Yönetmeliği'ne yönelik tüm temsilciliklerde seminerler düzenlendi. Bu yönetmeliğin uygulama süreci iyi takip edilmeli.

• Periyodik kontrol faaliyetleri, önümüzdeki dönemin en önemli çalışma alanlarından birini teşkil edebilir. Bu alanda yeni bir düzenlemeye gidilmesi; teknik altyapı ve personel açısından güçlendirilmesi gerekir.

• Ağrı, Tunceli gibi illerde, teknik görevlinin bulunmaması nedeniyle mesleki denetim hizmetleri bizzat temsilcilik başkanları tarafından yürütülmektedir. Bu durum bir çok sorunu beraberinde getiriyor. Oda örgütlülüğü için, mümkün mertebe temsilciliklere teknik görevli takviye edilmeli.

• Üyelerle sağlıklı bir iletişimin yolu işyeri temsilciliklerinden geçiyor. İşyeri temsilciliği kültürü oluşturamadık. Bu konuda somut adımlar atılmalı.

• Üyelerin kendi aralarındaki ilişkiyle, odayla aralarındaki ilişkinin güçlendirilmesi için Mesleki ve sosyal etkinliklere ağırlık verilmeli.

• İş arayan üyelere yönelik web sitesinde iş ilanları yayınlanabilmeli.

Yapı denetim sistemi ile Enerji Performans yönetmeliğine ilişkin eğitim faaliyetlerine ağırlık verilmesi gerektiği belirtilen toplantıda, yeni dönemde kentsel ve toplumsal çalışmalar üzerinde duruldu.

Aynı şekilde CV'lerin web'de yayınlanabileceği bir sayfa olmalı.

• Öğrenci üyelere yönelik olarak mesleki ve sosyal faaliyetlere ağırlık verilmeli.

• Mali sistemin düzene sokulması için temsilciliklerdeki saymanlık mekanizması işlevsel hale gelmeli. Bunun için sayman üyelere yönelik bir eğitim verilmeli.

• Şube bülteni, içerik ve yayın kalitesi açısından iyi bir düzeyde. Bültenin tüm temsilciliklere hitap etmesi sağlanmalı.

• Diyarbakır şube, kendi iç örgütlülüğünü geliştirmeli, kurumsal olarak kendi özgün duruşunu sürdürmeli. Demokratik katılım artırılmalı.

• Temsilcilik yönetimleri arasındaki koordinasyonun güçlendirilmesi için bir mail grubu oluşturulmalı.

Kentsel faaliyetlere ağırlık verilecek

Toplantıda, temsilciliklerimizin bulunduğu kentlerde neler yapabileceği üzerinde de tartışma yürütüldü.

TMMOB İKK üzerinden daha önce Diyarbakır, Batman ve Van'da düzenlenen Kent Sempozyumlarının düzenlenebileceği, İKK bileşeni odaların bu konudaki destek ve çabalarının sağlanabileceği ifade edildi.

Şubemiz, TMMOB Genel Kurulu'nda kabul edilen, "2. Demokrasi Kurultayı"nın Diyarbakır'da gerçekleştirilmesine yönelik çabalarını sürdüreceğini, bunun dışında; 2011 yılında, "Sanayileşme ve Kalkınma Sempozyumu" ve "Enerji ve Doğal

Enerji Performans Yönetmeliği'ne yönelik tüm temsilciliklerde seminerler düzenlendi. Bu yönetmeliğin uygulama süreci iyi takip edilmeli.

kaynaklar Sempozyumu"nu organize edeceğini ifade etti.

• Batman Temsilciliğimiz, 11 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketinin nedeni olan İluh Deresi'nin rehabilitasyonunun kent gündeminde olduğunu, bu çabalara katkı için bir dizi etkinlik gerçekleştirmeyi planladıklarını ifade etti.

• Tunceli Temsilciliğimiz ise, Muncur üzerinde yapılan barajların etkilerine ilişkin daha önce uluslararası ölçekte bir etkinliğin gerçekleştirilmek istendiğini, ancak bunun valilik tarafından iptal edildiğini hatırlatarak, aynı etkinliğin, Odamız veya TMMOB öncülüğünde gerçekleştirilebileceğini dile getirdi. Öneri, yönetim kurulumuzca olumlu karşılandı.

• Ağrı Temsilciliğimiz, Diyadin ilçesinde öne çıkan jeotermal kaynaklarının nasıl değerlendirilebileceğine yönelik bir çalışma yapılabileceğini belirtti. Toplantıda, şimdiye kadar bu alanda ne gibi çalışmalar yapıldığı, bununla ilgili envanterlerin çıkarılması kararı alındı.

• Toplantıda, diğer temsilciliklerin, önümüzdeki dönemde yapılabilecek faaliyetlere yönelik önermelerde bulunması da kararlaştırıldı.

YAPI DENETİM SİSTEMİ SORUNLARIYLA GELİYOR

Yapı Denetim sistemiyle ilk defa sorumlular ve sorumlulukları tarif edilmiş; yapı denetimi ilk defa ferdiyetçilikten çıkarak, kurumsal bir yapıya kavuşmuş olmasına rağmen, bir takım yeni problemlerin açığa çıkmasının önüne geçilememiştir.

B. MUSA MAYDA

ŞUBE TEKNİK GÖREVLİSİ

Bakanlığın, Ulusal Yapı Denetim Yazılım Sistemi ile, yapı denetim kuruluşlarının, ilgili yerel yönetimlerin her eylem ve işlemlerini anında izleyebilme ve denetleyebilmektedir, sisteme her yapı için fotoğraflı aylık raporlar girilmektedir.

Yapı Denetim Sistemi, yapı denetim anlayışına büyük yeniliklerle beraber, yeni sorunlarla çalışma hayatımıza giriyor. 1 Ocak 2011'den itibaren, ülke genelinde uygulamaya geçecek olan sistemin getiri ve götürülerini, odamız açısından önemli bir mesleki birikim merkezi olan İzmir'deki uygulamalardan yola çıkarak mercer altına aldık.

MMO İzmir Şubesi'nde çeşitli komisyonlarda görev alan, halen de Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği Yüksek İstişare Kurulu Başkan Yardımcısı olan Atilla Dinçer, çok önemli yenilikler taşıdığını, ancak mevcut mevzuatın büyük eksikler taşıdığını belirtiyor. "İlk defa sorumlular ve sorumlulukları tarif edilmiş bir denetim sistemi kurulmuş, ilk defa yapı denetimi, kurumsal bir yapıya kavuşmuş, ferdiyetçilikten çıkılmış" diyen Dinçer, buna karşın, va-

tandaşın bilinçsizliği, ilgili idarelerden kaynaklanan sorunlar, mevzuattan kaynaklanan sorunlar ile müteahhitlerden kaynaklanan problemlerin sistemin en önemli handikapları olduğuna dikkat çekiyor. Yapı denetim sistemine ilişkin bir çok soru ve bilinmeze yanıt olması dileğiyle, röportajı yayımlıyoruz.

Sizi kısaca tanıyabilir miyiz?

1938'de Muğla'da doğdum. İlk orta ve lise eğitimimi İzmir'de bitirdim. 1962'de İTÜ'den makine yüksek mühendisi olarak mezun oldum. 1962 -1965, İzmir 1016 nolu Ağır Bakım Fabrikasında vatani görevini ve aynı dönemde Kerim Elibol Tesi- sat Firmasında çalıştım. 1965-1985'te Turyağ Türkiye Yağ ve Mamelatı A.Ş.'de (Henkel) Sentetik De- terjan Yatırımları Proje Sorumlusu, Proje ve Bakım Baş Mühendisi, Bit- kisel Margarin ve Alt Yapı Yatırımları Proje Sorumlusu ve Satın Alma Ko- ordinatörü görevlerinde bulundum. 1985-1987 arasında Ulukartal Ma- karna A.Ş. İzmir ve Kartal Makarna A.Ş. Afyon İşletme Müdürü ve Tek- niki Koordinatör olarak çalıştım. 1987-1991'de Efe Endüstri A.Ş. Sa-

tın Alma Müdürlüğü görevinde bu- lundu. 1991-1999 döneminde Ha- baş Sinai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş. Ege Bölge Müdürlü- ğü yaptım. 2000 yılında bu yana Modül Yapı Denetim Ltd. Şirketinde Proje ve Yapı Denetçisi ve şirket or- tağı olarak çalışmaktayım.

MMO İzmir Şube Mekanik Tesi- sat Mesleki Denetim Uzmanlık Ko- misyonu Başkanlığı, MMO İzmir Şu- be Genel Kurul Delegatesi, İzmir Şube Koordinasyon Kurulu Üyeliği yap- tım, halen, Yapı Denetim Kuruluşları Birliği Derneği Yüksek İstişare Kuru- lu Başkan Yardımcılığı görevinde bulunuyorum.

Yapı denetim sistemi nedir? TUS sisteminden ne gibi farklılıkları var?

Yapı denetim kuruluşları, Bakan- lıktan aldığı izin belgesi ile münhası- ran yapı denetimi görevini yapan, ortaklarının tamamı mimar ve mü- hendislerden, (inşaat mühendisi, mi- mar, makine mühendisi, elektrik mühendisi) oluşan limited veya ano- nim şirketlerdir. Sermaye şirketi ol- mayıp, mühendislik hizmeti veren kuruluşlardır. Yapı denetim kuruluş- ları can ve mal güvenliğini teminen,

Makina mühendisinin denetçi olabilmesi için öncelikle, en az üç yılı projeci olmak üzere beş yıllık tecrübe sahibi olması; bunun MMO veya çalıştığı kuruluşça belgelenmesi gerekir.

imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için, proje ve şantiye denetimini kamu adına ifa ederler. Yapı denetimi ne getirdi sorusu, TUS uygulaması ile arasındaki farkları ortaya koyarak cevap verebiliriz. Alınan olumlu sonuçlar satır başları ile:

- *Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, yapı üretim sürecinde; yerel yönetimler, yapı sahibi ve müteahhit zincirine, uygulama ve üst kamu denetim otoritesi olarak fiilen ve bizzat girmiş,*
- *İlk defa sorumlular ve sorumlulukları tarif edilmiş bir denetim sistemi kurulmuş,*
- *Yapı denetimi, kurumsal bir yapıya kavuşmuş, ferdietçilikten çıkmış,*
- *Projelerde denetim kapsamına alınarak hatalı uygulamaları daha başlangıçta önleme imkanı doğmuş,*
- *Kalıp, demir ve beton uygulamaları yerinde denetlenebilmiş, alınan numuneler ile kalitenin istenen seviyede olması sağlanmış,*
- *Mimari, mekanik tesisat ve elektrik tesisatı işleri fiili denetim içerisine alınmış,*
- *Isı yalıtımı ve yangın yönetmelikleri yapılarda ciddi uygulanma olanağı bulmuş,*
- *Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nda oluşturulan veri bankasında denetlenen bütün binaların bilgileri tutulmuş, siciller oluşturulmuş,*

• *İnşaatlarda kullanılan malzemelerin ve işçiliklerin kalitelerinde artışlar sağlanmıştır.*

Bu değişikliklerin uygulamaya yansması nasıl oldu?

Bence, yapı denetiminde adı geçen olumlu değişimin başlıca iki ana nedeni var.

Birincisi, bakanlığın uygulamaya koyduğu Ulusal Yapı Denetim Yazılım sistemi ile, yapı denetim kuruluşlarının, ilgili yerel yönetimlerin, laboratuvarların her eylem ve işlemlerini anında izleyebilme ve denetleyebilmesidir; sisteme her an için fotoğraflı aylık raporlar girilmektedir. Ayrıca, Bakanlık il müdürlüklerinde yetişmiş mimar ve mühendisler ile (İzmir ilinde 20 mimar ve mühendis) sürekli büro ve şantiye denetimleri yapılmaktadır.)

Yapı denetim hizmetlerinin sorumluluğunu üstlenen yapı denetim şirketleri ile sistemin kurumsal bir yapıya kavuşmuş olması bu olumlu değişimin ikinci nedenidir kanaatimce. Şöyle ki: Yeni yapı denetim sistemi ile ilgili meslek disiplinleri, birlikte kurumsal çalışma olanağına kavuşmuşlardır. Bu yasal kurgu ile kurumsallaşan yapı denetim şirketlerinde katılımcılık, müteselsil sorumluluk, kişilik motivasyonu, daha iyi iletişim, sağlanmış; takım kavramı, aidiyet duygusu, koordinasyon becerisi gelişmiştir.

Biraz da sistemin idari boyutunu konuşalım. Yapı denetim sistemi kaç kişiden oluşur. Kuruluş yapısı nasıldır?

Yapı denetim şirketinin kurulması için asgari; Bir proje ve uygulama denetçisi inşaat mühendisi, bir proje ve uygulama denetçisi mimar, bir uygulama denetçisi inşaat mühendisi, bir proje ve uygulama denetçisi makina mühendisi, bir proje ve uy-

gulama denetçisi elektrik mühendisi olmak üzere 5 adet denetçi çekirdek kadroya gereksinim vardır.

Yapı denetim kuruluşu, sisteme girip fiili denetime girmesi ile alacağı işlerin metrekaresine göre görev alacak elemanlar, her meslek dalında; ilave denetçiler, kontrol ve yardımcı kontrol elemanları istihdam edilecektir. Örneğin, her denetçi 120.000m², inşaat kontrol mühendisi 30.000 m², makina kontrol mühendisi 60.000 m², elektrik kontrol mühendisi 120.000 m². gibi.

Makina mühendisleri için denetçi olmak için aranan koşullar nelerdir? Yetki ve sorumlulukları nelerdir?

Makina mühendisinin denetçi olmak için öncelikle, en az üç yılı projeci olmak üzere, beş yıllık , mesleki deneyimlerinin MMO veya çalıştığı kuruluşça belgelenmesi ve aynı zamanda o süre zarfında prim ödemiş olan sosyal güvenlik kurumundan (SSK, Emekli Sandığı, Bağ-Kur gibi) resmen belgelenmesi gerekir.

Ayrıca, şantiyelerde iş görebileceklerine ilişkin olarak alınan sağlık raporu (Yapı denetim elemanı olarak şantiyede çalışabilir ibaresinin bulunması zorunludur), diplomasının veya yerine geçen belgenin aslı veya ibraz edilen aslının idare tarafından tasdiklenen sureti; ilgili meslek odasına kayıt belgesi; T.C. Kimlik numarası ve iki adet vesikalık fotoğrafı.

Bu sistemle, mimari, mekanik tesisat ve elektrik tesisatı işleri fiili denetim içerisine alınmış, ısı yalıtımı ve yangın yönetmelikleri yapılarda ciddi uygulama olanağı bulunmuştur.

raf; Sabıka kaydı olmadığına dair beyan gerekmektedir.

Yapı denetim kuruluşlarında görev yapacakların yetki ve sorumlulukları, yönetmeliğin 6 maddesinde detaylı olarak belirtilmiştir. Mevzuatımız yapı denetim kuruluşlarına ve çalışanlara ağır sorumluluklar yüklemiş olmasına karşın; yetkiler çok kısıtlıdır, hatta mesleki olarak yetkilerini kullanabilmesi bile uygulamada sıkıntılar yaratmaktadır.

Yapı denetim uygulamasında odamızın duruşu ve yeri nedir? Nasıl değerlendiriyorsunuz?

Mevzuatımızda, TMMOB ve dolayısıyla MMO gerekli yeri bulamamıştır. TMMOB ve tüm ilgili meslek kuruluşları olarak, yapı denetime sahip çıkılmalı; imar ve yapı üretim süreci bütünsellik içinde yeniden ele alınarak yasal düzenleme çalışmalarına başlanmalı ve 81 ilde yapı denetim uygulamasına geçilmeden ya-

sallaştırılmalıdır. Eğer adı geçen yasal çalışmalar yetişmezse, yürürlüğün ertelenmesi yerinde olur kanısındayım. Aksi halde, gerçekten, yalnız yapı denetim kuruluşları değil, ruhsat vermeye yetkili kuruluşlar, vatandaşlar, yatırımcılar çok sıkıntı çekebilir, Özellikle olanakları kısıtlı illerde.

Ne gibi sıkıntılar yaşanabilir?

Yapı denetimin 19 pilot ilde, 10 yıllık uygulanmasından ortaya çıkan sıkıntıları; vatandaşın bilinç sorunu, idarelerle ilgili sorunları, mevzuattan kaynaklanan sorunlar, müteahhitlerden kaynaklanan sorunlar şeklinde gruplandırarak inceleyebiliriz. Yeni sisteme girecek 62 kentle ilgili yerel olanaksızlıkların yaratacağı ilave sorunların ayrıca araştırılması gerektiği kanaatindeyim.

Vatandaşın bilinç sorunu: Ev sahibi olmayı düşünen normal vatandaşın

Mevzuatımız yapı denetim kuruluşlarına ve çalışanlara ağır sorumluluklar yüklemiş olmasına karşın; yetkiler çok kısıtlıdır, hatta mesleki olarak yetkilerini kullanabilmesi bile uygulamada sıkıntılar yaratmaktadır.

projeden inşaattan anlaması, oturacağı binanın can ve mal güvenliğini yaşam kalitesini önceden takdir etmesi beklenemez. Gerekli önlemler alınmaz ise, içinde yaşamaya başladığında sıkıntı başlar, deprem, yangın gibi felaketlerde zaten çok geç kalınmış olur. Bu nedenle, tüketici vatandaşın haklarının korunması için inşaat sektöründe yapı denetim kuruluşları görevlendirilmiştir. Yapı denetim ku-

ruşları, yapının projelerini ve hesaplarını; şantiye aşmasında da yapının bu projelere uygun inşa edilmesini kontrol eder.

İşte bu noktada yapı denetim sistemimizin en ciddi sorunu ile karşılaşmaktayız, vatandaşın bilinçsizliği. Vatandaş neler kaybettiğinin farkında olmaksızın, yapı maliyetinin % 3'ü gibi mütevazı yapı denetim hizmet bedelinden imtina etmektedir. Özellikle, yap sat inşaatlarında, yapılan sözleşme ile yapının kontrolünü yapı denetim kuruluşuna kağıt üzerinde vermiş gözükken yapı sahibi; yapı denetim kuruluşunun tespiti de dahil olmak üzere yapı denetim bedelini de müteahhide devrederek kendi elleri ile yapının müteahhidine teslim eder hale gelmiştir. Sonuç olarak, ilgili kanun ve yönetmeliğinin eksik ve hataları ile bu bilinçsizlik piyasa koşullarında hizmet bedellerindeki yüksek tenzilat ve haksız rekabetin doğmasına neden olmakta, mesleki tavizler verilmesi endişelerini yaratmaktadır.

İlgili idarelerle ilgili sorunlar:
Ruhsat vermeye yetkili idarelerin 3194 sayılı İmar Kanunu ile 4708 sayılı Yapı Denetim Hakkında Kanun iki-

Mevzuatımızda, TMMOB ve dolayısıyla MMO gerekli yeri bulamamıştır. TMMOB ve tüm ilgili meslek kuruluşları olarak, yapı denetime sahip çıkılmalı; imar ve yapı üretim süreci bütünsellik içinde yeniden ele alınarak yasal düzenleme çalışmalarına başlanmalı.

lemi içinde farklı uygulamalara girilmesi; sicil raporları verilmesinde kriterlerin belirlenmemiş olması; yapı denetim kuruluşlarınca ilgili idarelere verilen hakedişe ait incelemelerin ve hakediş tasdikinin ilgili idare insaf ve inisiyatifinde kalması; ruhsat vermeye yetkili idarelerin çoğunun, yapı denetim kuruluşlarına muhatap olan meslektaşlarımızın nitelik ve nicelik olarak yetersiz olmaları; ruhsat vermeye yetkili idarelerin, yapı denetim hizmet bedeli taksitlerini ödemeyip inşaatı devam ettiren yapı sahibi müteahhitlere yaptırım uygulanmaması, yapı denetim kuruluşlarından ihbar edilmesini beklemeleri...

Mevzuattan kaynaklanan sorunlar: Kanun ve yönetmeliğin bazı maddelerinin birbiriyle uyum sağlamaması; Yapı denetim kuruluşları, denetçi mühendis ve mimarların cezai sorumluluklarının uygulamasında yasal boşluklar olduğu; kontrol mimar ve mühendisleri için herhangi bir yaptırım olmayışı; sicil raporları verilmesinde kriterlerin belirlenmemiş olması; kanunda müteahhitlik mesleğini tanımlayıcı kesin bir ifadenin yer almaması; yapı denetim kuruluşlarınca ilgili idarelere verilen hak edişe ait incelemelerin ve hak edişin tasdikinin ilgili idare insaf ve inisiyatifinde kalması; yapı denetim kuruluşunun kapsam olarak yetersizliği; sigorta uygulamasının sisteme girmeyişi; yapı Denetim Kanununun yargısız infaza olanak veren disiplin, kovuşturma, soruşturma ve cezalandırma maddeleri; meslek kuruluşlarının yapı denetim komisyonlarında temsil edilmemeleri.

Müteahhitlerden kaynaklanan sorunlar: Yapı denetim kuruluşunun tespiti de dahil olmak üzere yapı denetim bedelini filen öder hale gelen müteahhitlerin asgari bedelden yapılan tenzilatları; buna mukabil yapı denetim kuruluşları faturalarının

İlgili kanun ve yönetmeliğinin eksik ve hataları , vatandaşın bilinçsizliği, piyasa koşullarında hizmet bedellerindeki yüksek tenzilat ve haksız rekabetin doğmasına neden olmakta, denetimde mesleki tavizler verilmesi endişelerini yaratmaktadır.

asgari bedelden kesmekte; yapı denetim kuruluşları kazanmadığı paranın vergisini ödemekte, müteahhit ise kayıt dışı kazanç sağlamakta; yapı denetim hizmet bedeli taksitlerini ödemeyip inşaatı devam ettirmekte; şantiye mesleki denetimlerinde de sıkıntılar yaşanmakta, ruhsat dışı ve proje dışı uygulamalara müdahaleler çok zor olmakta; şantiye mesleki denetimlerinde, tadilatı gerektiren hallerde, proje tadilatı yapılmadan uygulamaya geçilmesi, bu nedenle de yapı denetim kuruluşunun ceza almasına neden olunması,

Odadan alınan uzmanlık yetki belgelerinin geçerliliği ne olacaktır? Mevcut uygulamada nasıl?

Yasamızda maalesef, odadan alınan uzmanlık yetki belgelerinin geçerliliği yoktur.

Müteahhidin kendi denetçi kuruluşu seçmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu durumun yaratacağı olumsuzluklar sizce nelerdir?

Müteahhidin kendi denetçi kuruluşunu seçmesi hem yasal değildir, hem de etik değildir. Ve şu anda ya-

İmar Kanunu ile Yapı Denetim Hakkında Kanunu'nun bazı maddelerinin uyum sağlamaması, yapı denetim kuruluş amacının kapsam olarak yetersizliği; meslek kuruluşlarının Yapı Denetim Komisyonlarında temsil edilmemeleri, mevzuattan kaynaklanan sorunların başında gelmektedir.

pi denetim sistemi zincirinin en zayıf halkasıdır. Parasal bağımlı bir kontrollük müteahhidi ne derece denetleyebilir? Ayrıca, piyasa koşullarında oluşan haksız rekabetin doğurduğu kayıt dışı yapılan indirimler, yapı denetim şirketlerinin tahsil edilmemiş gelirlerinin yarattığı mali ve muhasebe sorunları, şirketleri sıkımakta; güneş çarığı çanak ayağı misali, sorunlar çalışan meslektaşlara kadar inmektedir.

Bakanlığımızda yapılan yasal çalışmalarda, bu konunun da ele alındığı ve değişik çözümler üretilmekte olduğu duyularını almaktayız.

Ne gibi çözüm önerileri?

Öncelikle vurgulanması gereken; bu derecede ağır deprem tehdidi altında bulunan memleketimizde, hem de adı zorunlu olan DASK Sigortasının ancak yurt düzeyinde henüz %20 uygulama olanağı bulmuş olması gerçeğini de göz önünde bulundurarak; yapıda kalite ve yapı denetim konusunda vatandaş bilinçlendirme konusunda hep birlikte çalışmalıyız.

Halen TBMM'de ve Bakanlık rafalarında kaderlerini bekleyen, Planlama ve İmar Kanunu, Yapı Kanunu, tüm yurdu ve kamu yapılarını da kapsayacak şekilde Yapı Denetim Kanunu ve Yetkin Mühendislik Kanunları taslak ve/veya tasarılarının bütünsellik içinde ve ilgili meslek kuruluşları ile ortaklaşa ele alınarak birlikte süratle yasalaştırılmalıdır.

Kişisel olarak, düzenlenecek yeni yapı denetim kanununda sorunların çözümüne yönelik bulunması zorunlu gördüğüm temel hususlar satır başları ile şöyledir:

1. Yapılarda tam denetim konsepti dört meslek disiplinine eşit ağırlık: Yapı malzemeleri, binalarda enerji performansı, mimari mekanik ve elektrik tesisatlarında gerçek şantiye denetimleri;
2. Üstlenilen sorumluluklar karşılığı yeterli ve etkin güç ve yetkiler,
3. Yapılarda tam ve gerçek denetim karşılığı, hizmet bedelinin m²'

Bu sistemin en önemli handikaplarından biri de, müteahhidin yapı denetim hizmet taksitlerini ödememesi hallerinde bile inşaatın devam etmesi; daha da önemlisi yapı denetim kuruluşlarının kazanamadığı paranın vergisini ödemek zorunda kalmasıdır.

ye göre % 4 - % 8 ve yapıya ait malzemelerin tüm muayene ve test bedellerinin yapı müteahhidine ait olması,

4. Şantiye denetleme defteri; evrak bürokrasisinin asgari düzeye indirilmesi için, şantiyede yapılan tüm denetimlerin, anında düzenlenen, farklı renkte kopyalı tutanaklarının toplan-

diği, her sayfası noter onaylı defter,
5. Yapı sigortası ve mesleki sorumluluk sigortası,

6. Zorunlu akreditasyon, kurumlaşma ve gerçekçi istihdam: Denetleme elemanlarının özlük hakları, tip sözleşme, görevlendirme, raporlama, abartılı kontrol mimar ve mühendis kadroları, imzacılık ve ekonomide bu onursuz gizli işsizliğin önü kesilmeli.

7. Meslek odaları sisteme dahil edilmeli, proje kontrolü, denetim elemanlarının sicilleri sağlıklı yürütülmeli.

8. Gerçek ve etkin büro ve şantiye denetimi: Bakanlığın gözetim ve denetiminde ilgili sigorta veyahut meslek odaları ortak olarak; ilgili denetim elemanlarının beton dökümü boyunca, tesisat hidrolik testinde, temel topraklama ölçümleri gibi yapı aşamalarının ciddi olarak izlenmesi, sicillere esas belgelenmesi ve raporlanması.

9. Siciller ve puanlama: Yapı denetim kuruluşlarının sicillerinin, Bakanlığın gözetim ve denetiminde, sigorta ettiği her iş için sigorta şirketince tutması; denetim elemanlarının sicil-

lerinin ilgili meslek odaları tarafından düzenlenmesi.

10. Yapı denetim kuruluşlarına proje ve mesleki danışmanlık hizmeti olanağı tanınması,

11. Yapı müteahhitleri ile yapı denetim kuruluşları arasındaki parasal bağımlılığın kalkması,

12. Yapı denetim şirketlerinin ortaklarının tamamının denetçi mimar ve mühendis (inşaat, makine ve elektrik) olması,

13. Yapı Denetim Kuruluşları Birliği; 81 ilde yapı denetim kuruluşlarının üye olmalarını zorunlu kılp, güçlü bir sivil toplum örgütü olarak, kanundan aldığı yaptırım yetkisi ile gerçek iç denetim yaparak yapı denetim kuruluşları arasındaki haksız rekabeti önlemek ve yapı denetimin hizmetlerinde beklenen kaliteye erişmek,

14. Tüm kamu yapılarını, TOKİ ve benzeri kuruluşları da kapsam içine almak,

15. Yapı müteahhitliği müessesesini gerçek yasasına kavuşturmak,

16. Mevcut kapatma cezalarının yerine, kademeli ve hakkaniyetli para cezaları ikame etmek.

Yapı denetim sistemi, oda onur kuru-

TMMOB'ye bağlı odalardan ortak açıklama: Ticari yanı ağır basan zoraki, çok elemanlı, hantal yapıllı, mali açıdan çok külfetli yapı denetim şirketi modeli yerine; uzmanlık ve ahlaki niteliklere sahip bir Yapı Denetim Uygulaması modeli geliştirilmelidir.

luna sevk edilen meslektaşlarımızla anılıyor. Bu duruma neden geliyor?

Evet acı bir gerçeğe parmak bastınız, Oda Onur Kurulu gündemini % 70-80 ağırlıkla yapı denetim ile meslektaşlar işgal etmektedir. Bunun sebebi; yapı denetim kuruluşları, denetçi mühendis ve mimarların cezai sorumluluklarının uygulamasında yasal boşluklar; Yapı Denetim Kanununun yargısız infaza olanak veren Disiplin, Kovuşturma, Soruşturma ve cezalandırma maddeleridir.

FERDİ KAZA SİGORTASI SERTİFİKANIZI ALDINIZ MI?

Odamız; üye aidatlarını düzenli olarak ödeyen 769 üyemizi ferdi kaza sigortası kapsamına aldı. Üyelerimiz sertifikalarını şube ve temsilciliklerimizden alabilirler

Makine Mühendisleri Odası'nın temel gelirlerinden olan üye aidatlarını düzenli ödeyen üyelerimize yönelik olarak sigorta hizmeti sunmaya başlamıştır. Bu uygulamada üyelerimize herhangi bir maddi külfet getirilmemektedir. Şubemizde aidat borcu olmayan 769 üyemiz Ray Sigorta bünyesinde ferdi kaza sigortası kapsamına alınmıştır.

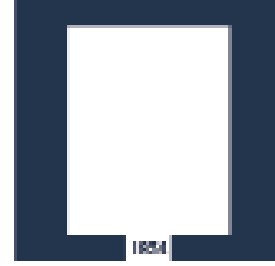
Uygulama ile büyük kısmı zor ve

riskli koşullarda hizmet üreten MMO üyeleri olası kazalarda kalıcı sakat-

lık riskine karşılık 50 bin TL, vefat durumunda 50 Bin TL, tedavi masrafları içinse 5 bin TL'lik güvenceye sahip olacaklar.

Üye aidat borcu olmayan üyelerimiz sigorta sertifikalarını Şubemiz ve bağlı temsilciliklerden alabilirler. Sigortalarımız 21.07.2011 tarihine kadar geçerli olup, bu tarihten sonra MMO yönetim kurulu kararı ile yenilenmesi planlanmaktadır.

YAPI DENETİMDE YENİ BİR MODEL GELİŞTİRİLMELİ

TMMOB'ye bağlı odalardan ortak açıklama: Ticari yanı ağır basan zoraki, çok elemanlı, hantal yapılı, mali açıdan çok külfetli yapı denetim şirketi modeli yerine; uzmanlık ve ahlaki niteliklere sahip bir Yapı Denetim Uygulaması modeli geliştirilmelidir

2001 yılında Meslek Odalarımızın, oluşturulacak yeni sisteme ilişkin kaygılarına ve sistemin sağlıklı işlemesine yönelik görüş ve önerilerine rağmen yasalaşan ve sadece 19 pilot ilde uygulandığı için yoğun eleştirilere neden olan 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası, Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2011'den itibaren 81 ilin tümüne yayılacaktır. Bu karar, depremselliği ve sorunları aynı olan bir coğrafyada iki farklı sistem uygulamasına son vermesi bakımından ilk bakışta olumlu görünmekle birlikte, yasanın eksik, yanlış, aksayan ve uygulanamayan yanlarının ilgili tarafların görüşlerine başvurularak yeniden düzenlenmesi gerekliliği, yasa hedefleri açısından yaşamsal önem taşımaktadır. 2001 yılında yasalaşma sürecinde ifade edildiği üzere, mevcut yasada mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme, izlenebilirlik, denetim mekanizmasının etkin ve yaygınlığı ve kamu yapılarının denetim dışı kalması gibi çok önemli eksiklikler bulunmaktadır. Ayrıca yürürlükteki diğer yasa hükümleriyle çe-

lişkiler de bulunmaktadır.

Nüfusunun yüzde 98'i deprem tehlikesi altında yaşayan ülkemizde konutların % 67'si kaçak ya da ruhsatsızdır. Bina stokunun % 40'ı oturabilir durumda değildir. Fakat mevcut Yasa, 3194 sayılı İmar Yasasının 26. maddesinde belirtilen kamu yapı ve tesisleri ile 27. maddede belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar ve bodrum kat hariç tek parselde bulunan ve 200 m²'i geçmeyen iki katlı müstakil yapıları kapsam dışında bırakmıştır. Bu noktada ülkemizde son dönemlerde yaşanan büyük depremlerde kamu yapılarının en az özel yapılar kadar zarar gördüğü gerçeği gözetilmelidir. 17 Ağustos Marmara Depreminde ve 1 Mayıs 2003 Bingöl Depreminde yıkılan kamu binaları ve buralarda kaybettiklerimiz belleklerimizde acı izlerini halen korumaktadır.

Bu yaşamsal gerçeklerden hareketle önemle belirtmek isteriz ki; Yapı Denetimi, kent planlamasından baş-

layarak, yapıya ilişkin tasarım projeleri ile inşaatın imalat sürecini kapsayan bir bütündür. İnşaat süreci ise, yapının oturacağı zeminin etüdü ile başlar, hazırlanan plan ve projelerin İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine, teknik şartname ve kurallara ilişkin mevzuat ile TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların Yönetmelik, Yönerge ve Çizelgelerine uygun olarak üretilip üretilmediğinin denetimi ile devam eder.

Bu açıdan Yasanın temel eksiği, mühendislik mimarlık hizmetlerinin mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme boyutlarını içermemesi ve birçok kez eleştirdiğimiz "imzacılık" yaklaşımına ortam yaratılmasıdır.

07.08.2010 tarihli ve 27665 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte yapılan değişiklikler de TMMOB'ye bağlı ilgili odaların değerlendirme kriterleri dikkate alınmadan hazırlanmıştır.

Süresi 5 yıl olan Yapı Denetçiliği ve Proje Denetçiliği Belgesinin geçerli olduğu süre içinde meslek içi eğitimlerin sürekli hale getirilmesi ve eğitim programlarının Bakanlık ile TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların ortak çalışması ile belirlenmesi için 2006-2007 yıllarında Bakanlık ile bizlerin koordineli olarak hayata geçirdiği eğitim çalışmasının devamının getirilmemiş olması ve bu konunun yasa da hüküm altına alınmaması önemli bir diğer eksikliği oluşturmaktadır.

Yapı denetim sisteminin önemli temellerini oluşturan yapı sigortası ve mesleki sorumluluk sigortası da bu süreçte bir türlü uygulamaya geçirilememiştir.

Yine yapı denetim sürecinde tanımlanan şantiye şefliği uygulanabilir olmaktan uzak, mühendis ve mimarların imzalarıyla geçirilen bir uygulamaya dönüşmüştür.

Yasaya göre yapı denetim kuruluşlarının yapı sahipleri tarafından belirlenmesi gerekirken, uygulamada müteahhitler öne çıkmakta, bu durum haksız rekabet koşullarına neden olmakta, bağımsız bir yapı denetim sisteminin oluşmasının koşulları en başta yok olmaktadır.

Çözüm Önerileri

Yukarıdaki tespitler ışığında yasal, yönetsel ve uygulamaya dönük köklü değişikliklere ihtiyaç duyulmaktadır.

Aşağıda imzası bulunan meslek odaları olarak önerilerimizi kamuoyunun dikkatine sunuyoruz.

Mevcut yasanın, kamu yapılarını kapsamaması büyük bir eksiklik. Son dönemlerde yaşanan büyük depremlerde kamu yapılarının en az özel yapılar kadar zarar gördüğü gerçeği göz ardı edilmemelidir.

1- Yapı denetiminde meslek odalarının sürece daha etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeline ihtiyaç vardır. 4708 Sayılı Yapı Denetim Yasası ile 3194 Sayılı İmar Yasası ve bağlı ikincil mevzuatın bu model esas alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

2- Yapı Denetiminin anahtarı "Mesleki Denetim", onun olmazsa olmaz koşulu da TMMOB'ye bağlı meslek odalarının yürüttüğü "Yeterlilik ve Belgelendirme" faaliyetleridir. Bu nedenle yapı denetimi ile ilgili kamusal yapılanmalarda TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların görev, yetki ve sorumlulukları tanımlanarak temsilcileri sağlanmalıdır. Denetçi Belgelerinin verilmesi ve takibi TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından yapılmalı, yapı denetimi mekanizmasında yer alan meslektaşların sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimler TMMOB'ye bağlı ilgili Odalarca yapılmalıdır.

3- Bütün kamu yapıları yasa kapsamına alınmalıdır. TOKİ, KIPTAŞ ve

benzeri kuruluşların inşaatlarının denetimi, yapı denetim sistemi içerisine dahil edilmelidir.

4- Yapı denetim kuruluşlarının denetimi ve ceza sisteminde halen uygulanmakta olan yöntem sorunludur. Doğrudan kapatma yerine sistemin daha doğru işleyişini sağlayacak para cezalarını da kapsayan kademeli yaptırımlar uygulanmalıdır.

5- Yapı üretimi düzeninin asli öğelerinden olan müteahhitliğin tanımı netleştirilmeli yapı ile ilgili uzmanlığı olmayan meslek sahiplerinin yapım işini üstlenmesi engellenmelidir.

6- Yapı denetim uygulamasını sağlamak bir zemine oturtacak Yapı Sigortası ve Mesleki Sorumluluk Sigortası sistemine bir an önce geçilmelidir.

7- Yapı denetim uygulamasını yönlendiren her türlü karar sistemi, konu ile ilgili tüm kurum ve kuruluşların yer alacağı süreçlerde oluşturulmalıdır.

8- Ticari yani ağır basan zoraki çok elemanlı, hantal yapılı, mali açıdan çok külfetli yapı denetim şirketi modeli yerine; uzmanlık ve ahlaki niteliklere sahip yapı denetçilerinin etkinliğine dayalı bir Yapı Denetim Uygulaması modeli geliştirilmelidir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu

TMMOB Mimarlar Odası Merkez

Yönetim Kurulu

TMMOB'DEN ÇAĞRI: ÖNCE YANLIŞLARINI GİDERİN

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, yapı denetim sisteminin yaygınlaştırılmasını önemsediklerini, ancak bundan önce sistemin yanlışlıklarının giderilmesi gerektiğine işaret etti.

17 Ağustos depreminin 11. yıl-dönümü nedeniyle deprem bir kez daha gündemimizde. Marmara depreminden sonra, yaşanan felaketten aldığımız ders; "yapı üretiminin yeterince denetlenmemiş" olmasıydı.

Ne yazık ki ülkemizde yapı üretim süreci ranta bağlı olarak şekillenmekte, konut üretiminde esas beklenti getiri üzerine kurulmaktadır. Yapı projeleri mevcut işleyişte halen kullanıcı ve/veya tüketici için belediyeden alınacak yapı ruhsatının ta-

mamlayıcı birer evrakı olmaktan öte anlam taşımamaktadır.

Yapı denetimi, bütün bu sürecin başat unsuru olarak ülke gündeminde önemli bir yer tutmaktadır. 1999 Marmara depreminden sonra dönemin Siyasi İktidarı tarafından alelacele çıkartılan 4708 sayılı Yapı Denetimi Yasası ciddi eksiklikler ve yanlışlıklar taşımamasının yanı sıra ihtiyacı gidermekten oldukça uzaktır.

Yapı denetimi sadece bir yasal düzenlemeler sorunu değildir. Elbette

ki, yasal düzenlemeler zorunludur ancak uygulayıcıların bu konudaki kararlılığı, başka bir ifadeyle siyasi erkin tercihi sonucu değiştirecek önemdedir.

Siyasal İktidardan, yapı denetim mevzuatındaki yanlışlıkları gidermesi beklenirken, 7 Ağustos 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği Değişikliği ile yapı denetim kuruluşu ve laboratuvarında görev alacak teknik personelin mesleki deneyim süresini

12 yıldan 5 yıla indirilmiştir.

10 yıldır pilot olarak 19 ilde uygulanan yapı denetimi Bakanlar Kurulu kararıyla 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren 81 ilde hayata geçirilecektir.

TMMOB en başından itibaren yapı denetimi sisteminin tüm ülkeye yaygınlaştırılması gerektiğini savunmaktadır. Ancak, sistemin yaygınlaştırılmasından önce yanlışlıkların giderilmesi büyük önem taşımaktadır.

TMMOB ve Odalarımız, yapı denetimi ile desteklenen "sağlıklı bir yapı üretim süreci" konusundaki önerilerini, her fırsatta yetkililere iletmiş ve kamuoyu ile paylaşmıştır.

"Yapı Denetim Sistemi"nin 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren 81 ilimizin tümünde uygulamaya konacağına açıklanması üzerine, konu hakkındaki görüş ve önerilerimizi bir kez daha özetlemekte yarar görüyoruz.

1- Güvenli ve nitelikli bir yapılaşmanın ilk adımının öncelikle topografik ve jeolojik tespitler dikkate alınarak oluşturulan "İmar planlarının elde edilmesi sürecinde" atıldığı bilinmelidir.

2- İmar planlarındaki arazi kullanım kararlarının ve yapılaşma şartlarının belediye meclisleri tarafından kolaylıkla değiştirilebiliyor olması engellenmelidir. Son olarak, "Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı"nın Sakarya-Akyazı fay hattındaki koruma bandını 150 metreden 20 metreye indirme kararı, siyasi etkilerin bilimsel ve teknik kararlar üzerindeki gücünü ve düzeyini açıkça sergilemektedir. Bu gerçekten hareketle, öncelikle imar planlamasında görevli belediye teknik kadrolarının sorumluluğu artırılırken, görevleri sırasında oluşabilecek baskılara karşı yasayla korunan güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmalıdır.

3- Yapı üretim süreci bir bütün olarak algılanmalıdır. Bu üretim zincirinde ilk halka olan "projelerin tasarımı" safhasından başlayarak

Yapı üretim süreci bir bütün olarak algılanmalıdır. Bu üretim zincirinde ilk halka olan "projelerin tasarımı" safhasından başlayarak "projelerin uygulanması" ve "uygulamanın denetimi"nin aynı titizlikle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

"projelerin uygulanması" ve "uygulamanın denetimi"nin aynı titizlikle gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Sürecin sağlamlığının, zincirin en zayıf halkasının dayanımı kadar olabileceği gerçeği unutulmamalıdır.

4- Kayıt dışı yapılaşma, yapı stokumuzun %67'si düzeyindedir. İmar afları ile desteklenen bu büyük dilimin oluşmasına neden olan politikaların engellenmesi, en az yapı denetimi konusunda yapılan çalışmalar kadar önem taşımaktadır. Yasa dışı oluşan bu tip yapılara yeni torba yasalar çıkarılarak elektrik-su gibi alt yapı hizmetlerinin götürülmesi, yapı denetiminin geleceğini de tehlikeye atacaktır.

5- Amacını sadece depreme dayanıklı bina yapmakla sınırlayan yapı denetim anlayışı eksik kalmaktadır. Günümüzde artık "deprem güvenliği" yanında "yangın güvenliği", "gürültü kontrolü" ve "enerji performansı" gibi kavramlar da binaların mimari tasarımında zorunlu hale gelmektedir. Bu durumda; güvenliğin yanında "yaşanabilirliği" de hedefleyen bir yapı denetim modeli amaçlanmalıdır.

6- Binaların projelendirilmesinde uyulması gereken standartların giderek gelişmesi ve inşaat piyasasına modern yeni malzemelerin girmesi, projelerin tasarlanmasını ve tasarıma

uygun olarak gerçekleşmesini daha da önemli hale getirmiştir. Ancak mevcut yapı denetim modelinde "proje müellifleri" uygulama safhasında tamamen dışlanmıştır. 5846 sayılı Fikir Sanat Eserleri Kanunu'ndan gelen müelliflik hakları ve mesleki sorumlulukları, yapı denetim modeli içinde tanımlandığında süreç daha sağlıklı işleyecektir.

7- Projelerin doğruluğu yanında işçilik ve malzeme kalitesi, güvenli ve nitelikli bir bina elde etmeyi belirleyen en önemli faktörlerdir.

a- Üniversitelerde yeterli altyapı ve öğretim kadrosu hazırlanmadan, ihtiyacın ötesinde mimarlık ve mühendislik bölümleri açılmakta ve bu anlayış eğitimin kalitesini düşürmektedir. Yetkililer bu durumu "üniversite eğitiminin kitleselleşmesi" ile açıklarken, bu yetersizliği de kabullenmektedirler. Bu durumda tasarım, uygulama ve denetim sürecinde yer alacak mühendis, mimar ve plançıların mesleki yeterliğinin belirlenmesi, belgelenmesi ve meslek içi eğitime tabi tutulması gibi konularda ilgili meslek odalarının görev üstlenmesi giderek daha da önemli hale gelmektedir.

b- İnşaatlarda, teknik eğitim veren okullarda eğitilmiş iş gücünün çalıştırılması yasal zorunluluk olarak belirlenmeli ve inşaat piyasasında yetişmiş usta ve kalfalar mutlaka sertifikalandırılmalıdır.

c- Beton ve yapı çeliğinin yanında, imalata giren çok sayıdaki tesisat ve inşaat malzemesinin nitelik denetimi, öncelikle üretim merkezlerinde yapılmalı ve standart dışı malzemenin piyasaya girmesini engelleyici yasal tedbirler alınmalıdır.

d- Yapı denetim laboratuvarlarına akredite olma koşulu getirilmelidir.

8- Yapı Denetim Kanunu kapsamındaki tüm yapıların "yapı müteah-

hitliği" aracılığı ile yapılması ön koşul olarak belirlenmiştir. Ancak "yapı müteahhidi" kavramının tariflenmemiş olması çok önemli bir eksiklik olarak durmaktadır. Yapı denetim firmalarında olduğu gibi, müteahhitlik firmalarının da kurumsal niteliği, diğer kurumlarla olan ilişki biçimleri, yetki ve sorumlulukları belirlenmelidir.

9- Uygulamada, sürecin doğal işleyişi sonucunda, yapı sahibi öncelikle bina yapımını taahhüt edecek müteahhit firmayı belirlemektedir. Müteahhit firma da yasaklanmış olmasına rağmen, fiilen kendini denetleyecek yapı denetim firmasını seçmektedir. Bu durum yapı denetiminin amacına ulaşmasını engellerken, firmaların dejenersasyonuna da neden olmaktadır. Bu istenmeyen ilişkiye karşı yeni önlemler geliştirilmelidir.

10- Denetlenecek yapının büyüklüğü ve fonksiyonu dikkate alınmadan tümüne aynı denetim modeli uygulanıyor olması, küçük ölçekli binaların denetim giderini arttırmaktadır. Bu konuda daha rasyonel bir dene-

tim modeli geliştirilmelidir.

11- Bütün kamu yapıları yasa kapsamına alınmalıdır. TOKİ, KIPTAŞ ve benzeri kuruluşların inşaatlarının denetimi, yapı denetim sistemi içerisine dahil edilmelidir.

12- Yapı denetiminde meslek odalarının sürece daha etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeline ihtiyaç vardır. 4708 Sayılı Yapı Denetim Yasası ile 3194 Sayılı İmar Yasası ve bağlı ikincil mevzuatın bu model esas alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

13- Yapı denetiminin anahtar "mesleki denetim", onun olmazsa olmaz koşulu da TMMOB'ye bağlı meslek odalarının yürüttüğü "yeterlilik ve belgelendirme" faaliyetleridir. Bu nedenle yapı denetimi ile ilgili kamusal yapılanmalarda TMMOB'ye bağlı ilgili Odaların görev, yetki ve sorumlulukları tanımlanarak temsilileri sağlanmalıdır. Denetçi belgelerinin verilmesi ve takibi TMMOB'ye bağlı Odalar tarafından yapılmalı, yapı denetimi me-

Kayıt dışı yapılaşma, yapı stokumuzun %67'si düzeyindedir. İmar afları ile desteklenen bu büyük dilimin oluşmasına neden olan politikaların engellenmesi, en az yapı denetimi konusunda yapılan çalışmalar kadar önem taşımaktadır.

kanizmasında yer alan meslektaşların sicillerinin tutulması ve meslek içi eğitimler TMMOB'ye bağlı ilgili Odalarca gerçekleştirilmelidir.

14- Yapı denetim uygulamasını sağlam bir zemine oturtacak "Yapı Sigortası ve Mesleki Sorumluluk Sigortası" sistemine bir an önce geçilmelidir. Yapı denetiminin aslında "kamusal bir hizmet olduğu" gerçeği unutulmamalıdır.

ÜYE ADRES GÜNCELLEMELERİ YAPILDI

Diyarbakır Şubemiz, sorumluluk alanındaki üyelerle sağlıklı bir iletişim kurmak amacıyla üye bilgi güncelleme çalışması başlattı.

1800'ü aşkın üyeye sahip olan Şubemiz, geniş bir fiziki alana yayılan üyeleriyle sağlıklı bir iletişim kurmak amacıyla üye bilgi ve adres güncelleme çalışması başlattı. Yeni dönemde örgütlenme faaliyetleri kapsamında yapılan bu çalışmada, şube bültenleri ile SMS'lerin tüm üyelerimize ulaşması amaç edinmiş-

tir. Bu çerçevede üyelerimizle telefonla birebir görüşme yapılarak, bilgi güncellemelerine gidildi.

Bir çok üyemizin, üye olduğu tarihten itibaren değişen telefon ve adres bilgileri güncellenerek Oda Bilgi Yazılım Sistemi'ne işlendi. Şu ana kadar, Elazığ, Malatya, Diyarbakır ve Van'daki güncellenme çalışmaları ta-

mamlandı. Ekim ayı içinde diğer temsilciliklerdeki üyelerimizle irtibata geçilecek. Bunun yanı sıra vefat eden, şubemiz etkinlik alanından çıkarak başka illere yerleşen ve ataması yapılan üyelerimizin adresleri kapatıldı. Bu çalışma, mevcut üye profilimizin düzenlenmesine kaynaklık edecek.

9 İLDE MİEM SEMİNERLERİ

MİEM Gözetim Kriterleri kapsamında 9 ilde 3 başlık altında eğitim semineri düzenlendi.

MİEM Gözetim Kriterleri kapsamında Şubemiz, Mardin, Batman, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya, Elazığ, Bingöl, Muş ve Van il temsilciliklerimizde Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri, Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi ve Yapı

Denetim Uygulamaları Seminerleri düzenlendi. Eğitimci Ali İnce'nin verdiği seminerlerde; 2011 yılında 81 ilde uygulamaya geçecek olan yapı denetimi yönetmeliğinin uygulamalarının nasıl gerçekleştirileceği, Binalarda Enerji Performans

Yönetmeliği (BEP) yönetmeliğinin uygulamaya girmesiyle ortaya çıkacak yenilikler, Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi konuları ele alındı. Üyelerimizin yoğun ilgi gösterdiği seminerler verimli bir şekilde sona erdi.

TEMSİLCİLİKLERİMİZDEN

BATMAN

BATMAN'DA KOMİSYON VE İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ OLUŞTURULDU

Makine Mühendisleri Odası Batman İl Temsilciliği, meslek alanlarına ilişkin komisyonların kurulması ve işyeri temsilciliklerinin oluşturulması yönündeki kararını hayata geçiriyor.

Eylül ayı içerisinde yapılan yönetim kurulu toplantısında, alınan karar gereğince, 3 adet komisyon oluşturuldu. Komisyonlar, "İşyeri Temsilciliği Komisyonu", "Öğrenci Üye Komisyonu" ve "SMM Komisyonu" adı altında örgütlenecek. Komisyonlar şu şekilde oluştu:

1- SMM KOMİSYONU

Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi

Ahmet Bülent Tekik

ÜYELER;

- Faysal Özdemir

- Fatma Ucuş
- Muzaffer Döner

2- İŞYERİ TEMSİLCİLİĞİ KOMİSYONU

Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi

Süleyman Kazım Işık

ÜYELER

- Fırat UCA
- Türkiye Petrolleri A.O.
- Aydın Tezdiğ
- Milli Eğitim Müdürlüğü
- Ali Noyan
- Bayındırlık İl Müdürlüğü
- Ruhşen Buğan
- Karayolları İl Müdürlüğü
- Mehmet Emin Baş
- Organize Sanayi Bölgesi

3- ÖĞRENCİ KOMİSYONU

Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi

Fırat Şimşek

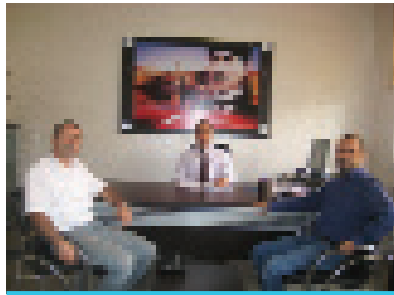
ÜYELER

- Sipan Süleyman
- Numan Gördeğir

Yönetim kurulumuzca belirlenen işyeri temsilcileri ise şunlar:

- Fırat UCA
- Türkiye Petrolleri A.O.
- Aydın Tezdiğ
- Milli Eğitim Müdürlüğü
- Ali Noyan
- Bayındırlık İl Müdürlüğü
- Ruhşen Buğan
- Karayolları İl Müdürlüğü
- Mehmet Emin Baş
- Organize Sanayi Bölgesi

ÜYELERİMİZLE BİR ARAYA GELDİK

Temsilcilik Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Bülent Tekik ile Temsilcilik Saymanı Süleyman Noyan, üyelerimizle bir araya geldi. İlk ziyaret Bayındırlık İl Müdürlüğüne yapıldı. İşyerinde çalışan üyelerimiz ve İşyeri Temsilcimiz Ali Noyan'la birlikte üyelerimiz Harbi Karadeniz, Gülşen Civaş, M. Şah Yiğit ve Tülin İle birlikte odamızın yeni dönem ça-

alışma ilkeleri, işyeri temsilciliklerinin anlamı ve işlevi, dönem içinde odamız tarafından yapılması öngörülen çalışmalar hakkında bilgi verildi ve üyelerimizin sorunları hakkında tartışmalar yürütüldü.

İkinci ziyaret Milli Eğitim Müdürlüğüne yapıldı. MEB Müdür Yardımcılığına atanan eski oda yöneticilerimizden ve Milli Eğitim Müdürlüğü İşyeri Temsilcimiz Aydın TEZDİĞ ziyaret edildi.

Ziyaretler kapsamında daha sonra Organize Sanayi Bölgesi ziyaret edildi. TRC Yalıtım Müdürü ve Organize Sanayi İşyeri Temsilcimiz M. Emin BAŞ ile yalıtım fabrikası gezildi, organize sanayi bölgesinin sorunları ve çalışma şartları hakkında bilgi alındı.

Karayolları Müdürlüğü ziyaret edilen kurumlardan biri oldu. Üyelerimiz Ferman Yaşar ve Ruhşen Buğan ile birlikte oda çalışma ilkeleri ve üye sorunları tartışıldıktan sonra üyemiz Ruhşen Buğan'ın İşyeri Temsilcisi seçildi.

Üniversiteye ziyaret

Daha sonra Batman Üniversitesi'ne gidilerek, Makine Mühendisliği Bölüm Başkanlığına atanan Yrd. Doç. Dr. Hamit Adin'e tebrik ziyareti yapıldı. Üyemiz Zerraki Işık'ın katıldığı görüşmede, öğrenci üye komisyonlarının önemi, öğrencilere yönelik önümüzdeki dönem oda ve üniversite öncülüğünde yapılacak çalışmalar konuları ele alındı.

Üye ziyaretleri kamuda çalışan üyelerle sınırlı kalmadı. Program kapsamında, SMM komisyonunun oluşumu için üyelerimiz İsmail Acar, Faysal Özdemir, Fatma Ucuz ve Muzaffer Döner ziyaret edildi. Ziyaretlerde üyelerimizin sorunları, Yapı Denetim Kuruluşlarının yapısı ve oda çalışmaları konusunda bilgi alışverişlerinde bulunuldu.

Üyelerle buluşmalar kapsamında, TPAO'ya da bir ziyaret düzenlendi, İşyeri Temsilcimiz Fırat Uca ile görüşül-

dü. Odamızın üyeleri ile daha düzenli bir ilişki sağlayacak olan İşyeri Temsilciliği kurumu hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Temsilcilik Yönetim Kurulumuz, önümüzdeki günlerde de Belediye, TÜPRAŞ gibi kuruluşları ziyaret ederek, işyeri temsilciliklerini oluşturacak.

Tanışma yemeği

Batman'da işyeri ziyaretleri dışında, yemekli bir buluşma gerçekleştirildi. Yönetim kurulunun düzenlediği tanışma yemeğine çok sayıda üye katıldı. Tüpraş'ta verilen yemekte, yönetim kurulu üyelerimiz tanıtıldı, üyelerimizin görüş ve önerileri alındı.

TEMSİLCİLİKLERİMİZDEN ADİYAMAN

LPG FİRMALARINA MONTAJ BRİFİNGİ

Adıyaman Temsilciliğimiz, sanayi sitesinde LPG dönüşümü yapan iki firmayı ziyaret ederek, LPG montajında dikkat edilmesi gereken hususlara ilişkin bilgi verdi.

Temsilciliğimiz Teknik Görevlisi Ali Can Bulut, Sanayi Sitesi'nde LPG dö-

nüşümü üzerine faaliyet yürüten SMM'li firmaları ziyaret etti. Buradaki makina mühendisi üyelerimiz ile ustalarla görüşme gerçekleştirildi. Montaj konusunda firmalardaki uygulama farklılıklarının gündeme geldiği görüşmede, bu alanda yaşanan eksiklerin

neler olduğu üzerinde duruldu.

Ziyarete, dönüşümü yapılan araçlarda neye dikkat edileceği, montaj kalitesinin artması için neler yapılabileceği, tank değişimlerinde hangi hususlara dikkat edileceği üzerinde duruldu. Montaj konusunda bir standardın oluşturulmasını amaç edinen görüşmelerde, firmalardaki makina mühendislerinin montaj tespit raporlarını doldururken nelere dikkat edeceği de gündeme geldi.

Görüşmede, Odamız tarafından kullanılan Oda Bilgi Yönetim Sistemi (OBYS) Sızdırmazlık Programı hakkında da bilgi verildi. Ziyaretten duydukları memnuniyeti dile getiren firmalar, uygulamalarda ortaya çıkacak yenilik ve değişikliklerin bu tarz bir bilgilendirmeyle iletilmesini talep ettiler.

'YAPI DENETİMİ EĞİTİMİ İSTİYORUZ'

Adıyaman'da faaliyet gösteren SMM'li üyelerimiz ile kamuda çalışan üyelerimiz, Temsilcilik yönetimimiz tarafından ziyaret edildi.

Temsilcilik Sekreteri Ramazan Çelik ile Teknik Görevli Alican Bulut, kamuda çalışanlar ile SMM'li üyelerimizi ziyaret etti. Ziyaretlerde, yapı denetimi firmaları açıldıktan sonra

projecilik yapan üyelerimizin durumlarının ne olacağı konusundaki belirsizliğin nasıl giderileceği konuşuldu.

Üyelerimiz, makina mühendislerinin önlerini göremediğini bunun için yapı denetimi ile ilgili eğitim seminerlerinin düzenlenmesini istedi. Üyelerimiz, bunun yanında, teknik gezilerin düzenlenmesini dile getirirken temsilcilik binasının daha uygun bir yere alınmasının önemine değindiler.

Ziyaretlerde, sorumlu müdürlük yapan makina mühendislerinin petrol istasyonlarıyla yaptıkları sözleşmelerin yenilemediği; biten sözleşmelerin kullanılmaya devam edildiği, bunun kontrolünün yapılmadığı için mağduriyet yaşandığı belirtildi.

BELEDİYE BAŞKANI'NDAN ODAMIZA ZİYARET

Adıyaman Belediye Başkanı Necip Büyükalın, Temsilciliğimizi ziyaret ederek, yönetim kurulu üyelerimizle görüştü.

Adıyaman Belediye Başkanı, Meclis Üyesi olan üyemiz Yaşar İlhan, Belediye İmar Müdürü Mehmet Bağcı ve Müdürlük personelleriyle birlikte temsilciliğimizi ziyaret etti. Temsilcilik Başkanımız Mehmet Aydın tarafından karşılanan belediye yönetimiyle, 81 ilde yürürlüğe girecek olan yapı denetim sistemi ile Temsilciliğimiz bünyesinde Adıyaman'da yapılması düşünülen Enerji Performans Yönetmeliği ile ilgili panel üzerine görüş alışverişinde bulunuldu.

TEMSİLCİLİKLERİMİZDEN ELAZIĞ

YENİ YÖNETİM KURULU'NDAN TANIŞMA ETKİNLİĞİ

Temsilcilik Yönetim Kurulumuz, mesleklerini değişik sektörlerde devam ettiren meslektaşlarımızla tanışmak, mesleki sorunlarıyla yakından il-

gilenmek ve yaşanan sorunlara ilişkin görüş alışverişinde bulunmak amacıyla Elazığ'da yapılan yemekli bir toplantıyla üyelerle buluştu.

Tanışma yemeğine İl Temsilciliği Yeni Yönetim Kurulu üyelerimiz, Kamu kurumunda çalışan, serbest çalışan, Fırat Üniversitesinden Öğretim Üyeleri ve temsilcilik çalışanlarımızın da aralarında bulunduğu 160 üyemiz katıldı.

Yeni döneme tamamen yenilenmiş olarak giren Temsilcilik yönetim kurulumuz, mesleki sorunlara yeni bir gözle bakmayı, kentsel ve toplumsal sorunlara daha çok müdahil olmayı amaç edininip yola çıktıklarını belirtti. Yemekli buluşmada söz alan üyeler de, bu tarz etkinliklerin sürekliliği gerektiğini belirttiler. Üyelerimiz, özellikle kamu kurumlarında bulunan makina mühendisleriyle daha sık ilişki kurulması gerektiğini, oda-üniversite işbirliğinin geliştirilmesi gerektiğini belirttiler.

MÜHENDİS ODALARIYLA BİRARAYA GELDİK

Temsilcilik Yönetim Kurulu üyelerimiz, TMMOB'ye bağlı odaların yönetimleriyle bir araya geldi.

Mimarlar Odası, EMO, İMO, JMO, Jeofizik Mühendisleri Odası Yönetim Kurullarının üyeleriyle, temsilcilik yönetim kurulumuz tanışma yemeğinde bir araya geldi. Toplantıda ilimizde yaşanan sorunlar dile getirilirken, bunların çözümünde odaların nasıl bir rol alacağı üzerinde duruldu. Toplantıda, ayrıca yakında Elazığ'da yürürlüğe girecek olan yapı denetimine ilişkin görüşler de ifade edilirken, bu sistemin kente getirilmesinin neler olacağı, odaların buna dönük ne gibi çalışmalar yapabileceği konuşuldu.

YENİ DÜZENLEMELER IŞIĞINDA ASANSÖR UYGULAMALARI

Yeni düzenlemeyle asansörlerin periyodik kontrolleri 1 Ocak 2012'den itibaren, A Tipi Muayene Kuruluşları'na devredilecek. Odamız bu yetkiye sahip olduğundan, bu alandaki kontrollerin önemli bir kısmı odamız üzerinden yürütülecek.

ERDAL YAVAŞ

MALATYA TEMSİLCİLİK BAŞKANI

Günümüz dünyasında, değişen yaşam biçimleriyle birlikte asansörler de modern hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir.

Nasıl ki kentlerin alt yapısıyla imar yapısıyla planlı, çağdaş, güvenli ve sağlıklı birer yaşam alanı haline getirmenin gayreti içerisinde isek; aynı gayreti asansör sistemleri için de sarf etmeliyiz. Proje aşamasından tesis edilmesine ve periyodik kontrollerine kadar ki süreçlerde ilgili bakanlık, meslek odaları, valilikler, belediyeler ve hatta kullanıcılara büyük sorumluluklar düşmektedir.

Asansörlerin tasarım aşamasında

güvenlik ve enerji verimliliği olmazsa olmaz şartları arasında yerini almıştır. Son yıllarda bunun yasal alt yapıları oluşturulmuş ve yürürlüğe konmuştur. Artık binanıza tesis etmiş olduğumuz asansörün kullandığı enerjinin de güvenliğinin de önemli olduğunu unutmamamız gerekmektedir.

Ülkemizde asansör ile ilgili mevzuat ve yürütme çalışmalarını Sanayi ve Ticaret Bakanlığı yürütmektedir. Asansörlerle ilgili yasal düzenlemelerin AB Uyum Yasaları çerçevesinde 15.02.2003 tarih ve 25021 sayılı resmi gazetede yeni bir Asansör Yönetmeliği (95/16/AT) yayımlanmıştır.

Bu yönetmelik yayımı tarihinden itibaren 18 ay sonra yani 15.08.2004 yılında yürürlüğe girmiştir. Değişik tarihlerde yeniden revize edilmiş. Buna ek olan önemli bir adım atılarak ayrı bir bakım ve işletme yönetmeliği çıkartılarak 18.11.2008 tarih ve 27058 sayılı resmi gazetede yayımlanmıştır. Halen yürürlükte olan 95/16/AT yönetmeliği eksiklerine rağmen uygulanan illerde iyi sonuçlar vermiştir. Ancak şunu belirtmek gerekiyor: Bu yönetmeliklerin uygulamasında il ve bölge bazında bakıldığında, çoğu illerde gerek teknik eleman yetersizliğinden, gerek yasal mevzuata uyulmamasından, ge-

rekse resmi kurumların duyarsızlığından dolayı bu kanun ve yönetmenlikler hayata geçirilememiştir.

Özellikle denetimler ve uygulamalar konusunda bölgede ve Türkiye’de Malatya ilinin çok büyük yol aldığı belirtilmekte yarar var. Malatya’da 10-15 yıl önce, asansörler belediye tarafından tek tek kontrol edilmeye başlandı. Makine dairesinden, paraşüt sistemine kadar bir çok detay mercek altına alınıyordu. Bu çalışma, asansör ve kullanımı konusunda belli bir özen ve duyarlılığın gelişmesine olanak tanıdı. Aynı şekilde, Sanayi İl Müdürlüğü, asli görevi olmamasına rağmen, Piyasa Gözetim ve Denetim yetkisine dayanarak, bir dönem bütün asansörleri kontrolden geçirdi. Bu da ayrı bir düzey kazandırdı.

Zaman içerisinde Odamızın da gerek asansör firmaları arasında, gerek belediye ve Sanayi İl Müdürlüğü arasında kurduğu diyalog, konunun bütün tarafları arasında bir anlayış birliğinin oluşmasına büyük bir katkı sundu. Burada kurumlarda çalışan meslektaşlarımızın, kurum yetkililerinin, asansör firmalarının ve özellikle de odamız MMO’nun çok ciddi katkıları bulunmaktadır.

Ancak bu kazanımlar kendiliğinden olmadı. Zaman geldi kavga edildi, zaman geldi ortak paylar arandı,

zaman geldi ortak akıllar yürütüldü. Ancak onlarca yıl olmuş olsa dahi bugün gelinen nokta gurur vericidir.

Bu birikimden hareketle, özellikle il bazında Piyasa Gözetim ve Denetimi yapan Sanayi ve Ticaret İl Müdürlükleri, işletme ruhsatı veren belediyeler, proje aşamasında tasdik veren MMO ve EMO’nun işbirliği içerisinde bu yönetmeliklerin uygulanması için çaba göstermeye devam etmesi gerekmektedir. Aksi takdirde kanun ve yönetmelikleri uygulamadıkları için kurumlar suç işlemiş sayılır. Halkın can ve mal emniyetini sağlayamamaktan yasal ve hukuki süreçler başlatılıyor.

Periyodik kontrol yetkisi odamızda

Bu arada ortaya çıkan önemli bir gelişmeye değinmeden geçmemek gerek. Odamızı da çok yakından ilgilendiren bu değişiklik, belediyelerde bulunan asansörlerin periyodik kontrol yetkisiyle ilgilidir. Yeni düzenlemeyle yıllık periyodik kontroller 1 Ocak 2012’den itibaren, A Tipi Muayene Kuruluşları’na devredilecek. Odamız, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından A Tipi Muayene Kuruluşu olarak akredite edilmiştir. Türkiye’de bu niteliği taşıyan sadece birkaç firmanın olduğu dikkate alındığında, odamızın asansörlerin

Özellikle asansör denetim ve uygulamaları konusunda bölgede ve hatta Türkiye’de Malatya ilinin çok büyük yol aldığı belirtilmekte yarar var.

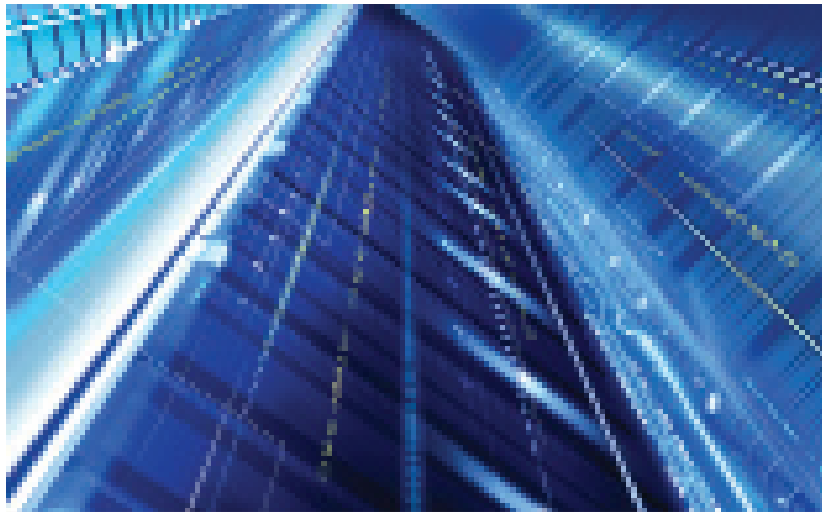
Bu aşamaya gelinmesinde MMO, Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü ve belediyenin büyük katkısı bulunmaktadır.

periyodik kontrollerinde çok önemli bir sorumluluk alacağı aşikardır.

Malatya ve bölgemiz açısından ise, tek yetkili kuruluş odamız olacaktır desek yeridir. Belediyeler, kontrol yetkisini devretse bile, denetim sorumluluğunu yerine getirmeye devam edecektir. Bina yönetimini uyarıp, asansörün periyodik kontrolü için A Tipi Muayene Kuruluşları’na yönlendirecektir.

Hali hazırda, odamız bünyesinde bu periyodik kontrolleri İzmir Şube bünyesinde faaliyet gösteren Asansör Kontrol Merkezi’nden (AKM) görevlendirilen personeller yapabiliyor. Asansör periyodik kontrolleri konusunda böylesine önemli bir alan oluşmuşken, odamızın da teknik altyapı ve kadrosunu buna göre geliştirme zorunluluğu vardır. Özellikle teknik görevlilerin AKM’den yetkilendirilerek, yerelerde görevlendirilmesi, bu hizmetin Türkiye’nin dört bir yanında yaygın biçimde verilmesi büyük bir önem taşımaktadır.

Üzerinde durulması gereken bir diğer konu asansörlerin güvenliği sorunudur. Şu anda ülkemizde 150-160 bin civarında CE etiketi olmayan asansör vardır. Yetkisi belediyede bulunan yıllık periyodik kontroller yapılmaması halinde, bu asansörlerin

kaçının güvenli olabileceğini siz düşünün. Asansörün güvenilirliğini bina sahibi veya yöneticisi olarak kontrol için belediyelere ya da Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerine müracaat edilmelidir. Bu konu ile alakalı bina yöneticilerine ciddi sorumluluklar getirilmiştir. Asansörünüzde olabilecek bir kaza ile ilgili bina sorumluları (yönetici), asansör firması (yetkili ise) ve Belediye birlikte sorumludur; kusurları oranında ceza alırlar. (Örnek mahkeme kararları incelenebilir)

Yetkisiz 2000 firma var!

Asansörler tüm AB ülkelerinde riskli ürün grubundadır ve ciddi anlamda denetlenmektedir. Bundan dolayıdır ki ciddi yasal sorumluluklar getirilmiştir. Ülkemizde yoğun nüfus artışı kentleşme alanındaki dikey yapılaşma ve bunlarla bağlantılı olarak konfor, ekonomiklik ve güvenlik faktörleri ön plana çıkmaktadır. Dikey yapılaşmanın vazgeçilmez aktörü olan asansörler bunlardan direkt etkilenmektedir. Bu sektörde 500 civarında yetkili firma varken deyim yerinde ise korsan çalışan veya merdiven altı dediğimiz firma sayısı 2000 civarındadır. Hem piyasa rekabeti açısından hem güvenlik açısından hem de can ve mal emniyeti açısından, yetkisiz firmalar ya

Asansör firmalarında yetişmiş personel ve kalifiye eleman ihtiyacı için üniversitelerde asansör teknoloji dersleri seçmeli ders olmalı, mühendis, usta ve çıraklar bilgilendirilmeli, iş güvenliği konusunda firma personeli eğitime tabi tutulmalı ve belgelendirilmelidir.

yetkilendirilmeli, ya da tasfiye edilmelidir. Aksi takdirde telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilir.

Şimdiye kadar meydana gelen kazaların büyük kısmı denetimsizlikten kaynaklanmıştır. Bunların başında;

- Kabin katta yokken kat kapısının açılması
- İç kapısı bulunmayan (CE etiketi olmayan) asansörlerde kabin hareket halindeyken kabin ve kuyu duvarı arsına sıkışma
- Kurtulma talimatlarına uyulmaması
- Yangın ve deprem anında asansörlerde mahsur kalmalar
- Askı halatlarının zamanla aşınması
- Fazla yük taşınmak istenmesi
- Kabin ve karşı ağırlık tamponlarının olmaması
- Kabinin hat seviyesinde bulunmaması gibi sebepler sayılabilir.

Kazalarla ilgili henüz yapılmış bir istatistik bulunmamaktadır. Ancak kazalar oldukça sık meydana gelmektedir. Fakat çoğunda kimsenin haberi bile olmamaktadır.

Asansör firmalarında yetişmiş personel ve kalifiye eleman ihtiyacı için üniversitelerde asansör teknoloji dersleri seçmeli ders olmalı, Meslek Yüksek Okullarında ve meslek liselelerinde bu alan ile ilgili bölümler açılmalı ve sektördeki kalifiye eleman ihtiyacı giderilmelidir. Mutlak suretle bu alandaki mühendis, usta ve çıraklar belgelendirilmek suretiyle istihdam edilmelidir. İş güvenliği konusunda firma personeli eğitime tabi tutulmalı ve belgelendirilmelidir. Meslek odaları ile denetim süreçlerinde işbirliği yapılmalıdır. Engelli insanların da bu toplumun bir parçası olduğu düşünülmesi Kamu Kurum ve kuruluşların bu alandaki eksiklikleri giderilmelidir. Yapılar projelendirilirken asansör avan projeleri trafik hesaplarına uygun ve mimari projeye esas teşkil edecek şekilde hazırlanmalı ve yapım aşamasında

MALATYA'DA ASANSÖR TOPLANTISI

Malatya İl Temsilciliğimiz bünyesinde, asansör sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin bir toplantı düzenlendi.

14.09.2010 tarihinde Odamızın toplantı salonunda düzenlenen toplantıya belediye yetkilileri, temsilcilik yönetimi ve asansör firmaları temsilcileri katıldı. Toplantıda asansör sektöründe yaşanan sıkıntılar, belediyenin yaptığı periyodik kontrolde ortaya çıkan aksaklıklar ve vatandaşlardan gelen şikayetler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. Toplantıda, insan hayatını direkt etkileyen asansörlerin güvenli bir şekilde kullanılması ve bunun için gerekli denetim ve kontrollerin yapılabilmesi için kurumların üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerektiği ifade edildi.

uygunluğu kontrol edilmelidir. Yasa ve yönetmenlikler hazırlanırken ticari kaygılardan uzak tutulmalı ve kamu yararı gözetilmelidir.

Sonuç olarak; ilgili kurum ve kuruluşlar üzerine düşen denetim görevini yerine getirmeli işbirliği etkin kılınmalıdır. Aksi hepinimizin sorumluluğundadır.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ

TMMOB’de örgüt içi demokrasi, katılımcılık, şeffaflık, mesleki etik ve üretkenlik gibi kavramlar yeniden değerlendirilmeli; değişen toplumsal ve üretim koşullarına paralel daha etkin bir örgütlenme modeli oluşturulmalıdır.

HAKAN MERTOĞLU

MAKİNA MÜHENDİSİ

20. yy. başlarında bu günkü AB ülkeleri başta olmak üzere tüm Avrupa’da gelişen parlamenter demokratik sisteme paralel Demokratik Kitle Örgütleri (DKÖ) kavramı adı altında, sivil toplum yapılanmaları oluşmaya başladı.

Ülkemizde bu süreç gecikmelide olsa 1950’lerde başlamış, çok partili hayata geçişle birlikte sayıları artmıştır. Ancak sık sık yaşanan darbeler, özellikle 82 anayasası sendikaların, meslek odalarının ve diğer DKÖ’lerin kapısına kilit vurarak, bunları zararlı, yıkıcı, illegal yapılar olarak görmüşlerdir. Tüm maddi varlıklarına el koymakla beraber; yöneticileri tutuklanmış haklarında hukuki dayanağı olmayan davalar açılmış, mağdur edilmişlerdir.

Bu günlerde özellikle AB uyum süreci ile beraber DKÖ adı altında toplumun birçok kesimini temsil eden, her ideolojik ve sınıfsal katmanda sayısız kurum mevcuttur. Bunların bir kısmı reel oluşumlar, bir kısmı da ihtiyaca binaen oluşturulmuş yapılardır.

Gelişmiş ülkeler demokrasi seviyelerini belirtirken DKÖ’lerin sayısı ve çeşitliliği ile övünmektedir. Yurttaşlar birden fazla DKÖ veya sivil toplum kurumuna üyedirler. Bu yapılanmaları demokrasi ve parlamenter sistemin olmazsa olmazı olarak görürler. Zira; sistemin ve iktidarların denetime ve eleştiril-

meye ihtiyacı vardır. Her toplumsal kesim bu tür örgütlenme yapıları ile kendi alanlarında sistemin işleyişine müdahil olmak isterler. Bu görevlerini kamunun veya üyesinin yararına yapabilirler.

Ancak son yıllarda demokrasinin tam içselleştirilemediği bizim gibi ülkelerde DKÖ ve sivil toplum örgütleri demokrasinin “ vitrin süsü” olarak gösterilmekte, sadece kendi çıkar ve sorunları çerçevesinde yapılandırılmaya çalışılmaktadırlar. DKÖ’ler evrensel amaçlarından uzaklaşmışlardır. Bu tanımın dışındaki muhalif ve farklı kesimler tehdit olarak algılanmış, görüş ve önerileri dikkate alınmamıştır. Ayrıca her kesim kendi demokrasi anlayışı içerisinde bir DKÖ oluşturmaya çalışırken, bu alanlarda erk oluşmuştur.

Bu tür yapılanmalar DKÖ’nün var olma nedeni olan demokrasi tanımına da ters düşmekte, toplumsal değişime, demokratikleşmeye, kentleşmeye, çevreye ve halka zarar vermeye başlamışlardır. Bunların bir kısmı iktidarları ve yöneticileri onaylayan birer noter konumuna düşmüşlerdir. Mevcut yönetsel politikalarda DKÖ’lerin ve sivil toplum yapılanmalarının bu kapsamda kalmasını arzu ederler. Sistemi antidemokratik bulan bu tür yapılar sistemle benzeşmeye başlar, kiteselleşemediği gibi kendi içerisinde de kast oluştururlar.

Bu değerlendirmeler ışığında

TMMOB’de kısmen de olsa yukarıda bahsettiğim açmazları taşımakla beraber kurulduğundan bu yana emek ve demokrasi cephesinde yer almıştır. Kuruluş yasası gereği kamu kurumu olması niteliği DKÖ vasfını zayıflatmakla birlikte, bu ilişkili yasal çerçeveye rağmen DKÖ olma gereklerini yerine getirmektedir. Bağımsız ve öznel kimliğini korumaya çalışmaktadır. Kısaca yaptığım bu tespitler TMMOB’nin örgütlülük yapısının çok sağlıklı ve üretken olduğu anlamına da gelmemelidir. Örgüt içi demokrasi, katılımcılık, şeffaflık, mesleki etik ve üretkenlik gibi kavramlar yeniden değerlendirilmeli; değişen toplumsal ve üretim koşullarına paralel daha etkin bir örgütlenme modeli oluşturulmalıdır. Tüm bu alanlarda yapılabilecekler, uzun bir değerlendirme ve çalıştay konusudur. Bu tartışmaları her platforma yapmak ve gerekli değişikliklere gitmek artık bir zorunluluk halini almıştır.

Sonuç olarak DKÖ’leri ve sivil toplumlum bileşenleri değişen toplumsal ve siyasi koşullara uygun yapılanırken; gücünü üyesinden almalı, emek, demokrasi ve barış cephesinde kalmalıdır. En önemlisi de DKÖ’leri, seçilmiş tüm ulusal ve yerel yöneticileri halkın lehine denetlerken, gerektiğinde “kral çıplak” diyebilecek kadar cesur ve kararlı olmalıdırlar.

KADIN MÜHENDİSLER...

Şube bülteninde bir kadın sayfası ayrılması bizler için anlamlıdır. Bizler elimizden geldiğince bu sayfayı kendi renklerimizle doldurmaya çalışacağız. Amacımız bu sayfalardan ezilen, sömürülen kadını anlatmaktan ziyade kadın öykülerine yer vermektir.

GURBET ÖRÇEN

MAKİNA YÜKSEK MÜHENDİSİ

İş gücünün üçte birini oluşturan kadınların, çalışma yaşamı içerisinde erkek meslektaşlarının yaşadığı sorunların yanı sıra cins ayrımcılığından kaynaklanan sorunlara da maruz kaldığı bilinen bir gerçek. Mühendis Kadın kimliği geleneksel yapı içerisinde bilinçli yada bilinçsiz biz dizi engellerle karşılaşmaktadır. Sayıları çok az olan meslektaşlarımızın karşılaştıkları sorunlar; öğrenicilik yaşamından başlayıp, mühendis kimliği ile çalıştıkları alanlara

bağlı olarak değişmektedir.

Bu gerçeklerden hareketle Şubede kadın komisyonunu oluşturup, çalışmalarımıza başladık.

Amaç sadece kadın sorunu olmayıp, bütün farklılıklarımızla, daha güçlü bir MMO için, emek, demokrasi mücadelesinde, toplumsal sorunlara karşı kadın örgütlenmesini kendi özgün gücüyle ve çalışmalarıyla gerçekleştirebilmektir.

Gerek Merkez Genel Kurullarında gerekse Şube Kurullarında Kadın

Komisyonlarının kurulması gerektiği ve Şube bültenlerinde kadın sayfası oluşturulmasına yönelik talepler hep dillendirdiğimiz araçlardı.

Bu nedenle; Şube bülteninde bir kadın sayfası ayrılması bizler için anlamlıdır. Bizler elimizden geldiğince bu sayfayı kendi renklerimizle doldurmaya çalışacağız. Amacımız sürekli bu sayfalardan ezilen, sömürülen, mobinge uğrayan vb. kadını anlatmaktan ziyade kadın öykülerini dillendirmek ve yaratmaktır. Kadın başarı

İşe giriştiğimizde, kimi firma sahiplerinin olumsuz tepkileri oldu, “bir-iki ay dayanamazlar” dediler. Ancak bizim kendimize dair inanç ve güvenimiz sağladı. Bu yüzden daha hırslı biçimde çalıştık, şimdi ki çalışma ağıımız bizi memnun ediyor.

hikâyelerinin çıkışını başlatmaktır.

Bu anlamda ilk olarak bu sayfada; Diyarbakır’da doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren “D POZİTİF Mühendislik Lmt.Şti.” sahipleri olan iki kadın arkadaşımız Mak. Müh. Melike ÖZBUZCI ve Mak. Müh. Derya ÖZAYDOĞDU ile yapılan röportaja yer verdik. Bizim için önemi Diyarbakır’da doğalgaz sektöründe hem çalışan, hem de şirket sahibi tek kadın makine mühendisi olmaları ve yarattıkları başarıdır.

Bu sayfamızın açılışını bu kadın arkadaşlarımızla açmak istedik.

Sizleri kısaca tanıyabilir miyiz?

Melike ÖZBUZCI; 2002 Harran Üniversitesi, Makine Mühendisliği Bölümü mezunuyum , evli ve bir çocuk annesiyim.

Derya ÖZAYDOĞDU; 2009 Dicle Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü mezunuyum.

Doğalgaz sektörüne girmeyi nasıl düşündünüz? Nasıl karar verdiniz? İkinizin de ilk işimi?

İkimizin de ilk işi değil. İkimizde daha önce farklı sürelerde, doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren farklı firmalarda proje elemanı olarak çalışmıştık.

Diyarbakır'da doğalgaz sektörünün yeni bir çalışma ve istihdam alanı olarak başlaması öncelikle bizleri bu alanda çalışmaya sevketti. Ayrıca bu sektörde çalışırken, mühendis dışında, işin ehli olmayan kişilerin bu işi yapmaları, yaşadıklarımız, iş ilişkileri deneyimlerimiz, mesleki araştırmamız ve mesleki öğrenmelerimiz bizi bu alana yöneltti.

Buna karar vermemiz bir sohbet ortamında gelişti. Çalıştığımız yerde birikimlerimizi birbirimize aktarıyoruz; bu işi Neden kendimiz yapmıyoruz? sorusuyla, "bizde bu işi yapabiliriz" dedik. Sonrasında şirket kurmak için gerekli teknik ve ekonomik alt yapı için araştırma yaptık ve ikimizin ortak olduğu "D Pozitif Mühendislik Lmt. Şirketini" kurduk.

Diyarbakır' da doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren hem şirket sahibi hem de çalışan tek kadın makine mühendislerisiniz. Bu işe başlarken tepkiler nasıldı?

Evet, kentimizde faaliyet gösteren hem şirket sahibi hem de çalışanlar. İlk olarak bu işe başladığımızda, bu sektörde faaliyet gösteren, çalışan mühendis olmayan kişilerin, firma sahiplerinin olumsuz tepkileri oldu. Başta bir, iki ay ayakta bile kalamayıp, işyerimizi kapatırız, yapamayız, anlamayız diye söylem ve düşünceleri vardı. Ancak bizim kendimize dair inanç ve güvenimiz sağlamdı. Bu yüzden daha hırslı bunu başarmalıydık dedik ve şimdiki çalışma ağız bizi memnun ediyor.

Şirket isminin özel bir anlamı var mı?

Özellikle bulduğumuz bir isim değildi. İsim bulmaya çalışırken bir çok isim denedik. Sonra bu ismi bulduk. "D" Diyarbakır'ı simgeliyor, "Pozitif" kelimesi ise karşıdaki kişide olumlu bir etki bıraktığına inandığımız bir isim. Aynı zamanda "Pozi-

tif" kelimesi bizde de olumlu bir etki ve güven veren bir kelime.

Çalışma koşulları sizleri zorluyor mu? İş yaşamınızdaki zorluklar kadının aile yaşamını etkiliyor mu?

İkimizde bu işi zevkle yapıyoruz. Hem proje hem de montaj alanında faaliyet gösteriyoruz. Mühendis olarak yaptığımız işlerin sonucunu görmek ayrı bir sevinç sebebiz. Bütün işlerimizle başından sonuna kadar kendimiz ilgileniyoruz. Gelen işleri değerlendirmeden tutunda, malzeme alımından, proje çizimine, kombi satışına, bina içi tesisat işlemlerine, ustaların ilgili alana sevkine kadar kendimiz ilgileniyoruz. Hem zihnen hem de bedenen yoruluyoruz. Dengelemeye çalışıyoruz ancak bazen ailemize gereken zamanı ayıramadığımız oluyor.

Bu işe girdikten sonra yaşadığınız ciddi sıkıntılar oldu mu? Yaptığınız işlerde Önyargılarla karşılaştınız mı?

Öncelikle Kadın olmamız iş yaptığımız firmalara güven veriyor. İkinci avantajımız, daire tesisatı döşediğimiz evlerde gündüz veya gece çalışmalarımızda ev hanımları, bize zorluk çıkarmıyor, rahat çalışmamıza izin veriyorlar. Diğer arkadaşların bazen eve kabul edilmeyip, yapılan

Öncelikle kadın olmamız iş yaptığımız firmalara güven veriyor. İkinci avantajımız, daire tesisatı döşediğimiz evlerde gündüz veya gece çalışmalarımızda ev hanımları, bize zorluk çıkarmıyor, rahat çalışmamıza izin veriyorlar.

çalışmaya müdahale edilmesi olayını biz pek yaşamadık. İş koşullarında özellikle eski binalarda bodrum katlarında kazan yerleri, çalıştığımız uygun olmayan alanlar, tekniğe uygun olmayan tesisat işlemleri vb. sıkıntılarımız arasında.

İşlerimizi ayarlarken çoğu kez yaptığımız işi bina toplantılarına katılarak anlatıyor ve tanıtıyoruz. Bina sakinleri karşılarında kadın mühendis görünce önce şaşırıyorlar sonrasında saygı duymaya başlıyorlar. Bu saygıyı biz söylem, tavır ve mimiklerden anlayabiliyoruz. Tabii her zaman bu kadar saygıyla karşılanamayabiliyoruz. Birinde sadece kadın olduğumuz için işi vermemişlerdi.

İnsanları memnun etmek gerçekten zor. İnsanlar olumlu tepkiler verirken aslında bizden farklı bir başarıda beklediklerini hissediyoruz. Bu ayrı bir sorumluluk duygusu katıyor.

Şirketinizde kaç kişi çalışıyor?

3 sigortalı elemanımız var. Ayrıca anlaştığımız iş üzerinde çalıştığımız 4 ayrı ekibimiz mevcut.

Yoğun bir tempoda çalışıyorsunuz. Neyi özlüyorsunuz?

Burada Derya hemen lafa giriyor; Sosyal yaşamımızda kendimizce şık giyiniyoruz. Ancak bu işte daha çok kot ve tişörtlerle çalışıyoruz. Yeni ayakkabı giyemiyoruz. (burada hepimiz kahkahalarla gülüyoruz, kendimizi tutmak imkânsız)

Kadın Meslektaşlarımıza söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Biz bu işe inanarak başladık. Küçük çapta da olsa bu işi yapıyoruz. Severek ve inanarak yapıyoruz. Güven ve inancın başarıyı getirdiğine inanıyoruz.

Bizlerde arkadaşlarımıza çalışma yaşamlarında başarılarının devamını diliyoruz.

"Kadınlar vardır, Kadınlar her yerde"

HEY GİDİ KARADENİZ...

Yaşayan bir cennet Sümela Manastırı. Dünyanın 'nimetlerinden' kaçarak, inzivaya çekilenler için yaratılmış bir cennet. Kendisini tanrıya adayanlara, öbür dünyaya gerek kalmadan ödül diye sunulmuş bir cennet parçası.

AZAD ÖZKESKİN

ŞUBE SAYMANI

Biraz nefes almak, biraz arınmak, bir parça huzura erişmek... Bu duygularla bir araya gelmişti Karadeniz gezisi katılımcıları. Büyükşehir Belediyesi önünden başlayan yolculuk, bir otobüs dolusu insanın turistik gezisinden öte bir anlama da sahipti. Yıllarca bir birine uzaktan bakıp, mesafe koyan iki toplumun fertleri; dağların çocuklarıyla denizin

çocukları bir araya gelecekti.

Yolculuk başlar başlamaz, küçük bir Karadeniz gösterimi yapılıyor otobüste. Final sahnesindeki o unutulmaz ağıtla hafızalarda yer edinen "Sonbahar" filmi geliyor ekranlara. İlk-baharı yaşayamamış bir insanın, sona eren baharını anlatırken; insanı yüreğinden zaptedip, acıya boğan ağıdın yükseldiği "Sonbahar" filmi...

"Yol çalışması" nedeniyle delik-deşik edilmiş karayolunda yolculardan yükselen homurdanmalar, tur rehberinin Zigana Geçici'nde 180 çeşit kahvaltı ikram edileceği anonsuyla sona eriyor. Ve sonunda mola veriliyor, ancak uğruna büyük çile çekilen kahvaltının, bir şehir efsanesinden ibaret olduğunun anlaşılması uzun sürmüyor. Mütevazı bir kah-

valtıdan sonra Trabzon'a devam ediyoruz.

Doğanın bütün güzelliklerini cömertçe bahsettiği nadide coğrafyalardan biri Karadeniz... Düz ovalara, sarı sıcak topraklara alışkın bölgenin insanları olarak, uçsuz bucaksız yeşile şaşkınlık ve hayranlık dolu gözlerle alışmaya çalışıyoruz. Şehrin içinde kısa bir turun ardından Sümela Manastırı'na yöneliyoruz.

Eşsiz doğası ve görkemli yapıyla sadece Hıristiyan aleminin değil, tüm insanlığın ortak değerlerinden biri olan bu manastır, "Dünyadaki cennet köşelerinden birindesiniz" tabelası ile karşılıyor bizi. Bir yandan insan ufku ve hayalinin alamayacağı enginlikte yeşil... Bir yandan derin vadiler arasında büyük bir coşkuyla akan derenin göğe ulaşan uğultuları... Bir yandan binbir çeşit kuş sesi... Ve o orman örtüsü içinde, kayalıklar arasına yapılmış ihtişamlı bir manastır... Patika yoldan, iman dolu bir yürüyüşle adım adım çıkıyoruz manastıra.

Bir huzur Abidesi: Sümela Manastır

Burası tam bir huzur abidesi. Evet, yaşayan bir cennet burası. Dünyanın 'nimetlerinden' kaçarak, inzivaya çekilenler için yaratılmış bir cennet. Kendisini tanrıya adayanla-

ra, öbür dünyaya gerek kalmadan ödül diye sunulmuş bir cennet parçası. Manastırı gezerken, hayranlığımıza bir de burukluk ekleniyor. İnsan elinin değdiği bir çok yerde olduğu gibi, harap olmuş, tüketilmiş, taşıdığı medeniyetin izleri silinmiş; dilsiz kalmış bir kültür hazinesi karşılıyor bizi çünkü... Bu eşsiz mekana 'turistik' açıdan gösterilen ilginin çok küçük bir kısmı kültürel açıdan gösterilseydi ne olurdu ki?...

Tarih kokan her karışını hayranlıkla birlikte, yürek burukluğuyla gezdikten sonra turun ilk gününü tamamlamak üzere otele hareket ediyoruz. Yol boyunca, güzelim yeşil örtü içinde boy veren beton yığınlarını görünce içimiz sızlıyor. Ne kadar da yavan duruyor. Nazlı bir gelinin yaban bir ele rızası dışında verilmesi gibi; zorunlu bir evlilik, mutsuz bir beraberlik bu. Betonun diliyle, yeşilin dili nasıl anlaşsın ki!..

Uzungöl... Düşürülemeyen bir kale

Uzun yolculuk ve ilk gün yorgunluğunu atan grubumuz, ikinci güne neşeli başlıyor. Yüzler gülüyor. İstikamet Uzungöl. Yapımı büyük tartışmalara yol açan Karadeniz otoyolu üzerinden, derin tüneller arasında süzüle süzüle varıyoruz Uzungöl'e. Ahşaptan yapma doğal evler karşılıyor bizi.

1090 m yüksekte dik yamaçları, orman örtüsü, ismini 1614'te meydana gelen büyük bir sel sonucu oluşmuş Uzungöl'den alan şirin mi şirin bir mekan... Orman örtüsü içinde kurulmuş evler, küçücük dünyalar, mütevazı yaşamlar...

Modern dünya ve hayatın kirden kurtarılmış nadide bir yaşam alanı burası... Kapitalist açgözlülüğün ve kazanma hırsının zapt edemediği son bir kale... Yeni bir dünya ve yeni bir yaşam hayalini kuranların sığındığı son bir liman... Heybetli dağların ve ormanların modernist işgale geçit vermediği ender bir direniş kalesi... Tatilinde huzur ve arınmak isteyenlerin; doğayla buluşmayı, kendini keşfedip yeniden yaratmak isteyenlerin, dudaklarında bir melodi, kalplerde sevgiyle döneceği bir mekan... Bir yarış atı gibi koşturulan modern insanın, görev-sorumluluk ve zorunluluklardan oluşan tutsaklıkları atıp, özgürlüğü tattığı bir mekan...

Bu ihtişamından dolayıdır ki, ziyaretçilerini içine içine çekiyor Uzungöl. Kimi yürüyüşe çıkıyor, kimi faytona biniyor, kimi bisiklet turu yapıyor... Herkeste bir çocuk sevinci, herkeste bir çocuk heyecanı... Doğa, nicedir yitirdiği gerçek 'öz'üne kavuşturuyor insanı...

Bazalt taşlarıyla örülmüş yolları üzerinden baştan sona geziyoruz. Gezerken, bu güzelliklerin kaynağını düşünmeye dalıyoruz. Karadeniz, doğanın kendi eseri aslında..., Doğanın kendi evriminin eseri... İnsanoğlu, bu büyük şaheserin oluşmasına emek verseydi, doğanın kurdu haline gelir miydi?...

Uzungöl'ün ardından Rize'ye hareket ediyoruz. Rize yollarına düşer düşmez, yağmur çiselemeye başlıyoruz. Rize Belediye Başkanı'nın Kürt sorununa ilişkin 'dahiyane' çözümüyle ilgili espi ve taşlamaların eksik olmadığı bir yolculuğun ardından konaklama için Rize'nin Ardeşen ilçesindeki otele varıyoruz.

Kürt ile Laz'ın horonu

Akşam yemeğinin ardından, hizmete yeni girmiş olan otelin bir sürpriziyle karşılaşıyoruz. Karadenizin yöresel çalgısı tulumun sesi duyuluyor. Nasıl ki bağlama halaysız olmuştur, tulum da horonsuz! Otel çalı-

Ayder, dağın yamacına kurulmuş bir masal şehri... Her köşesinden gürül gürül su fişkırان bir pınar... Yer ile göğün alabildiğine yakınlaştığı, bulutlarla sisin bir olup dağ yamaçlarına hükmettiği bir diyar. İnsanın kendini göğe bu kadar yakın hissettiği kaç mekan var acaba bu evrende?

şanları küçük bir gösteri sunuyor. O ana kadar gösteriyi yerinden ürkek biçimde izleyen grubumuzdan bazı arkadaşlarımız, bütün cesaretin toplayıp horona giriyor. Birkaç acemiliğin ardından hemen uyum sağlanıyor; Kürt ile Laz'ın horonu görölme-

ye değer bir kare oluşturuyor. Bu görüntüler, bir gün sonraki 'buluşmanın' provası adeta..

Memleketin cayır cayır yandığı bir günün sabahında, Rize'de bulutlar altında meşhur Ayder yaylasına hareket ediyoruz. Sonbahar filminin çekildiği Fırtına Deresi ve Vadisinde mola veriyoruz. Otobüsten inmemizle kendimizi derenin kollarına atmamız bir oluyor.

Dereleri bu kadar güzelleştiren, coşkuyla, özgürce akmaları değil midir? Onların, binlerce yıllık akışının yegane sebebi olan bu eşsiz doğanın kanunlarına, bazı gündelik çıkarlar uğruna birileri niye karşı çıkma cüreti gösterir? Bu dereler üzerinde inşa edilmeye başlanan Hidro Elektrik Santrallerini hatırlayıp öfkeleniyoruz. Çağdaşlık diye gökdelenler yaptırıp, enerjimizi hortumlayan; bunun bedelini derelerimize, nehirlerimize çıkartıp, doğanın binlerce yıllık ahengini bozmak isteyenlere isyan ediyoruz bir kez daha...

Yolculuk sırasında kültür ve do-

ğa turizmi açısından çok canlı bir bölgeye geldiğimizi anlıyoruz. Şenlikler, rafting ve doğa turizminin envai çeşit yansıması. Yeşilin hükümranlılığı altında derin yamaçlar arasında varıyoruz Ayder Yaylası'na.

Bir masal şehri: Ayder Yaylası

Ayder, dağın yamacına kurulmuş bir masal şehri... Bahar yeni yeni gelmiş sanki buralara. Çiçekler yeni yeni açmış. Her köşesinden gürül gürül su fişkıran bir pınar... Yer ile göğün alabildiğine yakınlaştığı, bulutlarla sisin bir olup dağ yamaçlarına hükmettiği bir diyar. İnsanın kendini göğe bu kadar yakın hissettiği kaç mekan var acaba bu evrende?

Grubumuz, dağ yürüyüşüne çıkmaya heveslenirken, gök de 'hoş geldin sefası' yaparcasına, var gücüyle boşaltıyor gözyaşlarını... Bu durum, 'gözü kara' grup üyelerimizi yıldırıyor, dağlara yolculuk başlıyor. Yağmur da şiddetini artırıyor, grup, ıslana ıslana dönüş yoluna koymak zorunda kalıyor.

Ve belki de gezinin en güzel anı... İki yandan muhteşem bir orman görüntüsü, solda derin derin akan derenin uğultusu, önümüzde bazalt taşıyla örülmüş, kavisli bir dağ yolu... Islana ıslana bırakıyoruz kendimizi yokuş aşağı Ayder'in kollarına. Tanrı sanki daha çok arınalım diye yağdırdı bu yağmuru... Ahşaptan yapma otelde çaylarla ısınmaya çalışıyoruz.

Yağmurlu dağ yürüyüşü sefasından sonra, sıra kaplıca sefasına geliyor. 3 günün yorgunluğunu meşhur Ayder Kaplıcasının sınımsız sularına bırakıyoruz. Tepeden tırnağa, vücudumuzda yorgunluğun zerresi kalmıyor. Temmuz'un bu son günlerinde ahşaptan yapılan otelin yanan kaloriferiyle kendimize geliyoruz.

Akşam gerçekleşen restoran faslı ise tüm grup üyelerinde iz bırakacak türdendi. Canlı müzikle, halkların canlanan kardeşliğine şahit olduk adeta. Bağlamanın, gitarın, tu-

Varsın, yurdumun ücra köşelerinde, bağnazlığın kalelerine dönüştürülen sokaklarda linç gösterileri yaşansın. Bu ülke insanı, ruhunu öfke ve nefretin kör kuyularında tutsak ettirmeyecektir. Bu dargınlık, bu küslük elbet bitecek; dağların çocuklarıyla denizin çocukları, bir gün mutlaka kucaklaşacaktır.

lumun kardeşliği...Türkülerin kardeşliği... Halayla horonun kardeşliği... Önce halk müziği ve eşliğinde çekilen halaylar... Diyarbakır grubunun halayı tüm salonu sarıyor... Sonra tulum ve Karadeniz müziği... Müziğin tınısı ve ritmiyle soluğu sahnede alan yöre insanı bu kez devralıyor görevi ve horonun envai çeşidinden bir demet sunuyor. Bu coşkuya kayıtsız kalamıyor ekibimiz. Bir gün öncesine göre daha profesyonel bir ekip var şimdi sahnede. Dün 'prova yapan' grup üyelerimiz daha fazla dayanamayıp, sahneye atıyor kendini.

Kardeşlik için bir türkü yeter!

Biraz yabancılik çekildikten sonra, uyum sağlanıyor. Özlenen bir beraberlik örneği sergileniyor. Diyarbakır ile Rize'nin kardeşliği... Halayla horonun kardeşliği... Mezopotamya ile Anadolu'nun kardeşliği... Bu beraberlik, aradaki psikoloji duvarları yerle bir etmeye yetiyor. Siyaseten birkaç dakika bile yan yana duramayacak olanlar, ne ilginçtir ki, şarkılarla, türkülerle, halaylarla saatlerce kol kola kalıyor.

Ne çok ara vermiş, ne büyük duvarlar örmüşüz aramıza. Ne büyük önyargıları katmışız yükselttiğimiz duvarların harcına... Ne çok yabancılaşmış, ne çok uzaklaşmışız.

Aynı toprağın hamuruyla çoğalan, aynı havayı soluyup, aynı sudan beslenenler...Binlerce yıllık kardeşliği unutup birbirine öfke duyanlar... Bir türküyle, bir halayla yerle bir edebiliyormuşuz duvarları, dile dökülen bir ezgiyle kollarımızı açabiliyormuşuz birbirimize hâlâ.

Varsın, yurdumun ücra köşelerinde, bağnazlığın kalelerine dönüştürülen sokaklarda linç gösterileri yaşansın. Bu ülke insanı, ruhunu öfke ve nefretin kör kuyularında tutsak ettirmeyecektir. Dağlarımız barışacak, nehirlerimiz birbirine karışacaktır. Bu dargınlık, bu küslük elbet bitecek; dağların çocuklarıyla denizin çocukları, bir gün mutlaka kucaklaşacaktır.

TÜRKÜLERİMİZ KARDEŞTİR, HALKLARIMIZ GİBİ...

Seyfettin DEMİR

Gezimiz boyunca açık bir tacize uğramadık kaldığımız otellerde ve yemek yediğimiz restoranlarda herhangi bir sorun yaşamadık. Hemşinlilerle halay çektik; horon teptik. Kürtçe türküler bile söyledik.

Diyarbakır Makina Mühendisleri Odasının Karadeniz gezisine ailemle katıldım. Makine mühendisi olmamama rağmen bu nazik davetleriyle bize üç günlük çok muhteşem gezi imkânını sağlayan arkadaşlara çok teşekkür ediyorum.

Tabii ki biz sadece birkaç günlüğüne bir turistik gezi için oradaydık. Sadece birkaç günlüğüne oraya çalışmaya giden insanların yaşadıkları problemleri bu kadar kısa bir sürede anlamamız mümkün değildi. Gezi boyunca Trabzon'da Sümela Ma-

nastır'ını gezdik. Manastırdaki ikon ve fresklerin yüzlerinin kazınma Vandallığı ve restorasyon adına yapılan kıyımı üzülecek gördük. Bu vandallığa karşı fotoğraf çekerken flaşlarımızı kapatmamız uyarısını çok trajikomik bulduk. Oradan Uzungöl'e ve Ayder yaylasına geçtik. Gördüğümüz muhteşem doğayı hayranlıkla izledik.

Gezimiz boyunca açık bir tacize uğramadık kaldığımız otellerde ve yemek yediğimiz restoranlarda herhangi bir sorun yaşamadık. Ayder yaylasındaki son gecemizde Çise restoranda Hemşinlilerle halay çektik; horon teptik. Kürtçe türküler bile söyledik. Müzisyen üç yıldır Kürt sanatçı Aynur ile çalıştığını, birlikte dört kıtayı gezdiğini söyledi. Bana horon oynamayı Murat Çiftiyıldız adlı bir Hemşinli öğretti. Murat; "Sizin oraları bilirim. Şırnak Silopi'de askerliğimi yaptım" deyince muhabbete oradan girdim. Murat'tan olumsuz bir tek cümle duymadım. Sohbetin sonunu "deniz görmüş-görmemiş kardeşler" olarak bağladık. Bana horon oynamayı öğretirken çektiğimiz fotoları mailine yolladım.

Ve gezi sonunda Sevgili Şeyhmus Di-ken ağabeyimin yazısını ve grubumuzda

yayınlanan Nurhayat Kızılkın'ın paylaştığı Neşe Düzel Hasan Bülent Kahraman röportajında Hasan Bülent Kahraman'ın faşizme dair tanımı çok ilgi çekiciydi:

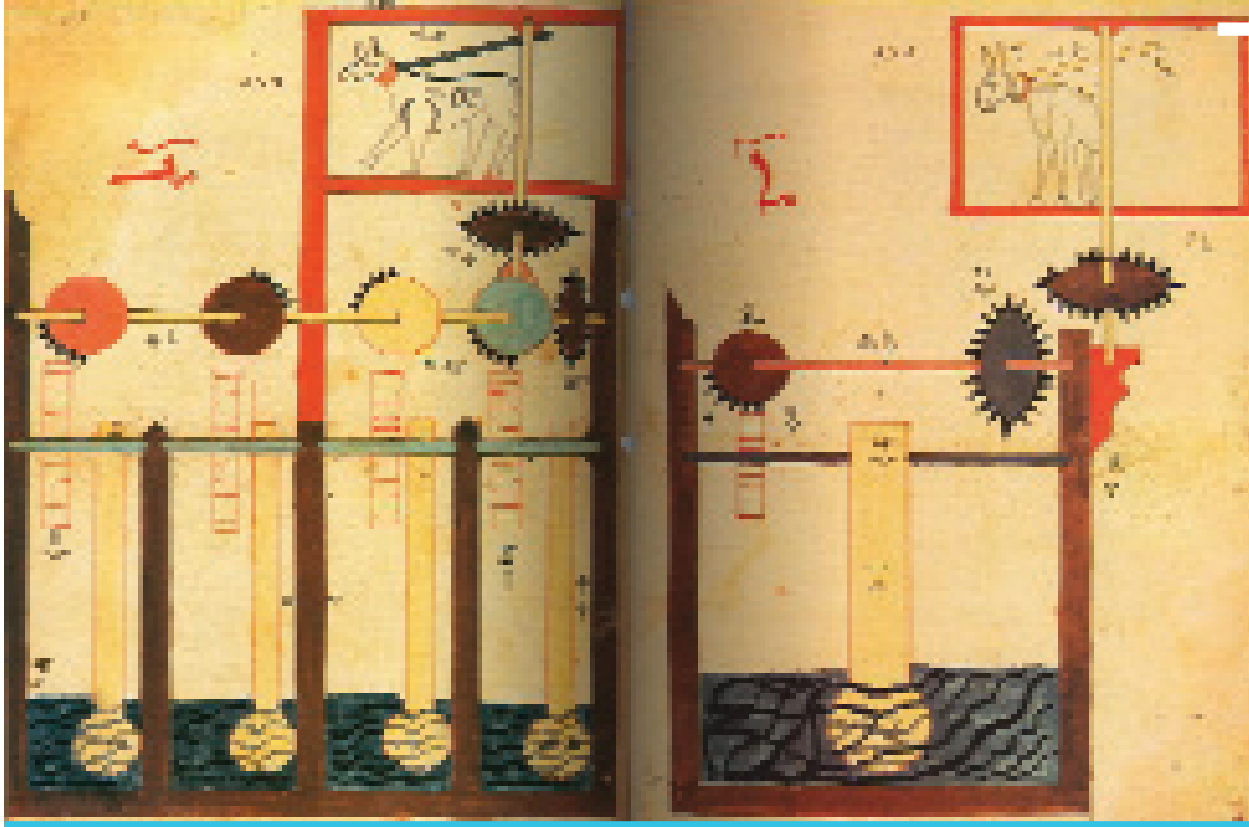
Faşizmin daima iki türü vardır. Biri, halk faşizmi yani 'sokak faşizmi'dir. İkinci-si, 'devlet faşizmi'dir.

Biz Karadeniz'de sokak faşizmini hissetmedik. Bu konuda çok iddialı değilim. Kalma süremizin kısa oluşu ve gidiş gerekçemizden bakılırsa farklı değerlendirmeler yapılabilir. Ama Şırnak Silopi'de askerliğini yapmış Murat'ın yüzünde en küçük bir nefret belirtisi ya da iması görmedim.

Orada bana göre sokak faşizmi yoktu olsa olsa: Bölge illeri emniyet yetkililerinin Giresun'da katıldığı bir zirvede alındığı iddia edilen; "Kürt işçilerin bölgeye sokulmamasına" ilişkin, insanlarımızı potansiyel suçlu olarak gösteren kararlar çevresinde bir devlet faşizmi vardır.

Bize Karadeniz'de Çise Restoran'daki müzisyene yazıp bıraktığımız "HALKLARIMIZ VE TÜRKÜLERİMİZ KARDEŞTİR. Diyarbakır sıcaklığında Karadenizli kardeşlerimizin yüreğinden öperiz" sözleri kaldı.

Öküz gücüyle çalışan bir su çıkarma makinesi... İlk krank sistemi

EL CEZERİ

İNSANLIĞIN VEFA BORÇLU OLDUĞU MEZOPOTAMYALI MUCİT:

Cizre’li El-Cezeri, çağımızdan yüzlerce yıl önce keskin zekası ile elektrik kullanmadan sadece su ve mekanik parçalarla çalışan makineler yapmış ve günlük hayata geçirmiş olağanüstü bir bilim insanıdır.

AHMET ÇET

ŞUBE YÖNETİM KURULU ÜYESİ

Pompa sistemlerinin tanıtıldığı bir seminerde ismini duyduğum bilim insanıydı El-Cezeri. El-Cezeri hakkında seminerde konuşan meslektaşımın duyduğum bilgiler, bende şaşkınlıkla birlikte hayranlıkta uyandırdı. Bu nedenle hakkında araştırma yaparak bir şeyler karalama ihtiyacı hissettim.

Ebul-İz, Cizre Tor (Dağkapı) Mahalle-

sinde 1153 yılında doğmuş ve 1233 yılında vefat etmiştir. Botan aşiretindedir. Adı İsmail olup babasının adı Rezzaz’dır. Lakabı ise, şeref, onur babası anlamında Ebul-İz’dir. Cizre’li olduğu için kendisine El-Cezeri olarak adlandırılır. Dünyada eşsiz bir mucit olduğundan, kendisine “Zamanın güzeli” anlamında “Bediuzzaman” denil-

miştir. Kitaplarda tanındığı adı İsmail Ebul-İz Bin Razzaz El-Cezeri olarak adı geçer. Batı dünyası onu Cazari (Gazari) olarak tanır. Meşhur olduğu en büyük ve değerli eseri, şüphesiz bütün icad ve tekniği topladığı kitaptır. Kitabının adı: “EL CAMİU Beyn El İlim Vel Amel-En Nafi’ Fis Sanaat İl Hiyel” adlı arapça olarak yazmış olduğu

eseridir. Kitabın Türkçe anlamı da şöyledir: "İlim ve Tekniğin Birleşmesiyle, Hayal San'atının Toplamı" diyebiliriz.

Öyküsüne gelince... Artukoğulları Güneydoğu Anadoluyu fethederler. Şimdiki Cizre'de buluşlar yapan Abdülaziz İsmail bin Rezzaz başkent Diyarbakır'a çağırılır. Yirmibeş yıl boyunca üretir ve üretir. Hükümdarların büyük takdirini toplar ve hükümdar (Eb'ül Feth Mahmut İbn-i Mehmet İbn-i Karaaslan) tarafından bu kitabı yazmakla görevlendirilir.

El-Cezeri, çağımızdan yüzlerce yıl önce keskin zekası ile elektrik kullanmadan sadece su ve mekanik parçalarla çalışan makineler yapmış ve günlük hayata geçirmiş olağanüstü bir bilim insanıdır. Her zamanki gibi biz kendi bilim adamımızı tanımazken yurtdışında bilimsel kürsülerde ve tüm bilgisayar / sibernetik kitaplarında su mekaniği referanslarda yer alıyor.

Cizreli büyük mucit, bilgisayarların temellerini atan alim, fen ve teknik adamı, robot, saatlar, su makineleri, şifreli kilitler, şifreli kasalar, termos, otomatik çocuk oyuncakları gibi 60 makine mucidi ve dünyanın ilk sibernetik bilginidir. Sibernetik, bilindiği üzere; insanlarda, hayvanlarda ve makinelerde, karşılıklı haberleşme, kontrol, denge kurma ve yöneltme bilimidir. Ebuliz, Sibernetikteki Denge Durumu ya da, Elektronikteki Ayarlama Sistemleri'ne el atmış ve başarı ile uygulamıştır. Çok çeşitli makineler yapmış ve her bir makinesinde ayrı bir denge durumunu kurmuştur. Bazı şekillerinde Hidro-mekanik tesisler ele alınmasına rağmen, bir diğer şekilde Hidro-Mekanik Güçten yararlanarak, şamandıra ve palan-

galar arasında "Karşılıklı etkide bulunma" gibi ilginç düzenler, otomatik sistemler kurmuştur. Fizikçi ve Mekanikçi Bediuzzaman El-Cezeri El-Kurd'nin diğer bir eseri de Diyarbakır'daki Ulu Camii'nin ünlü Güneş Saati'dir. Evet, Diyarbakır'ın ünlü Ulu Camii'nin bahçesindeki meşhur taş saat, onun bize bıraktığı manidar bir hatıradır.

Ebul-İz El-Cezeri, "El Cami' Beyne'l-İlim ve'l AmelEn Nafi' Fi-Sinnatil-Hiyel" adlı eserinde önsözden başka 50 adet şekil, 55 adet çok ilginç buluş ve 15 farklı düzen yer almaktadır. Eser 6 bölümden meydana gelmiştir:

1. Bölüm; Su Saatleri: Bunlar Binkam (Pingan) denilen su saatleridir. Finkan denilen bir de kandilli su saatleri olup, saatmüsteviye ve saati zamaniye olarak nasıl yapıldığı hakkında 10 şekille belirtmiştir.

Saati Zamaniye: Uzunluğu ne olursa olsun, gece ve gündüzü 12'ye bölmek suretiyle hesaplanan zaman süresi ve bu süreyi gösteren saatler olup, saat süresi devamlı değişmektedir.)

Saati Müsteviye: Bugün anladığımız manada, günü 24'e bölmek suretiyle elde edilen zaman süresi ve bu süreyi gösteren saatlere denir.)

2. Bölüm: Şarap meclislerinde kullanılan otomatik kaplar ve oyunlar. (Şarap: Arapçada içilecek her şeye denilir. Buradaki anlamı içki değildir.) Yani sofralarda kullanılan otomatik kap ve sürahilerle ilgili düzenlerdir.

3. Bölüm: Hacamat (Kan aldırma ve kan toplama) ve ibrikdarlık yapan düzenler.

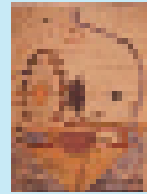
4. Bölüm: Fiskiyeler, havuzlar ve müzik otomatları hakkında.

5. Bölüm: Kuyu ya da Akarsulardan su çıkararak tulum balar ve kaldırma düzenleri 5 şekil.

6. Bölüm: Birbirleriyle lişiksiz olmayan düzenler. 5 şekil. Bunlar çeşitli saray hizmeti gören makineler, şifreli kilitler kasalar ve oymacılık.

Avrupalıların Al Jazari dedikleri Cizreli Cezeri, Robotik biliminin kurucuları arasında yer almasından başka başarıyla bir teknik ressamdır. Pek çok önemli buluşlarından birisi de krank bağlantılı çubuk sistemidir. Tek bir parmak dahi kıpırdatmadan çok büyük miktarlarda suyu kaldırmak için tasarladığı bu dahiyane buluşuyla ilk defa krank sistemini kullanan insan olmuştur. Aynı zamanda Ebul-İz El-Cezeri El-Kurd', tarihte otomatik makinelerin yapıyla uğraşan ilk mekanikçilerden biri olarak da kabul edilir. "EL CAMİU BEYN EL İLİM VEL AMEL-EN NAFİ' FİS SANAAT İL HİYEL" adlı kitapta geçen çizimler hayli öğreticidir.

Su pompası

Sistem çark, bakır pistonlar, emiş ve çıkış boruları ve tek yönlü klape vana-dan oluşuyordu. Mekanizma su değirmenine benzer

olarak bir akarsu kenarında, kasnak şeklinde dizili kürekleri akıntıya zıt gelecek şekilde tasarlanmıştır. Bu zıt kürekler, tekerleğe ve pistonlara güç vererek kolu hareketlendiriyor böylece iç zincir mekanizması çalışıyor ve pistonlu pompa harekete geçilmiş oluyordu.

Dev Su Değirmenleri

Nehir yatağının çok derinden geçtiği bölgelerde suya ulaşmak için su çarkı veya değirmeni kullanılmaktaydı. MÖ. 100 yılında bilinen ilk örneklerine rastlanan sistem İran'da Persler tarafından keşfedildi ve Romalılar tarafından geniş bir alanda kullanıldı. Mekanizma çark üzerinde bulunan kürek bölümlerine akıntının etkisi ile suyun dolması, bunda kasnağı çevirmesi prensibine da-

yanıyordu. Böylece kürek bölümüne dolan sular dönen kasnak ile yukarı taşınır buradan su kemeri yahut ana tank'a sevk edilirdi. Bu şekilde pompalanan su, su kemerleri ile de saraylara, bahçelere, meydanlara, hamamlara, hanelere nakl edilirdi. Söz konusu basit fakat etkili sistemden Romalı mimar Vitruvius "De Architectura" adlı eserinde övgüyle söz etmesi dikkat çekicidir.

Mısır su nakil sistemi (Shaadof) kaldırmaçların kullanımını gösteren gravür

ANTİK KENTE İŞ MAKİNASI GİRERSE!

Hasankeyf sakinlerince heyet üyelerine verilen CD'de iş makineleriyle kazı yapıldığına dair kamera kayıtları ve fotoğraflar görülmüştür. Bundan dolayı, Hasankeyf gibi kaya yapısı çok hassas olan yerlerde kaya kopması gibi felaketler meydana gelebilmektedir.

Sekretaryasını odamızın üstlendiği TMMOB İKK ve Hasankeyf Yaşatma Girişimi'nin oluşturduğu bir heyet, 13 Temmuz'da Hasankeyf'te bir kişinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan kaya düşmesi olayıyla rapor hazırlayarak, kamu oyuna açıkladı. Raporu olduğu gibi yayımlıyoruz.

13 Temmuz 2010 Tarihinde Hasankeyf'te Küçük Saray'ın yaklaşık 100 m doğusunda ana

kayadan büyük bir kaya kütesinin kopması neticesinde bir vatandaşın hayatını kaybetmiştir.

Olay sonrasında Valilik, Kaymakamlık ve Emniyet müdürlüğünün aldığı ortak karar ile Eski Çarşı'nın kaleye giden ve çardakların bulunduğu nehir kenarına giden yollar araç ve insan trafiğine kapatılmış; Hasan-

keyf ören yeri insanlardan izole edilmiştir. Hasankeyf'i Yaşatma Girişimin öncülüğünde TMMOB'dan İnşaat Mühendisi ve İnşaat Mühendisleri Odası Batman Temsilcisi Murat Ekinci, Jeoloji Mühendisi ve Jeoloji Mühendisleri Odası Batman temsilcisi Neval Taş, Mimar Mühendis Abdulkahhar Onur, Arkeolog Ercan Alpay, Hasankeyfliler Birliği'nden Murat Tekin, Hasankeyf'i Yaşatma Girişiminden İpek Taşlı ve Barış Eviz'in de aralarında bulunduğu teknik bir heyetle olay yerine gidilmiş ve bir tutanak tutulmuştur.

Bu çalışmanın amacı, Batman İli Hasankeyf ilçesi antik yerleşim alanı ve kale yolunun mühendislik ve arkeolojik açıdan gözlemsel olarak incelenmesi ve söz konusu alanda doğabilecek afet durumlarının önle-

nebilmesi için yapılacaklar ve alınması gereken tedbirlerin gözlemlenmesini amaçlamaktadır.

Olay yerinde hiçbir şeye dokunmadan, yalnızca gözleme ve fotoğraf çekmek suretiyle inceleme yapılmasına izin verilmiştir. Gözlemlere dayanarak mühendisler ve bir arkeolog tarafından yazılan tutanaklara göre insan hayatını tehdit edecek bir takım riskler bulunmaktadır fakat, günümüz mühendislik şartları ile olanaklarının doğru biçimde kullanılması halinde insansızlaştırmak dışında farklı tedbirleri içeren çözümler de bulunabilmektedir.

İş makinasıyla kazı yapıldı

Arkeolog Ercan Alpay yazdığı tutanakta, alanda yapılan gözlem sonucu ana kayada meydana gelen

kopma sonucu Hasankeyf mağaraları diye tabir edilen, İ.Ö 800'lü yıllardan başlayıp yakın döneme kadar konut olarak kullanılan, mağara evlerden bir kısmının tahrip olduğunu, kopan kütle üzerinde yer alan mağara evlerin ise kopma sonucu tamamen tahrip olduğunu vurgulamaktadır. Bu durum, Hasankeyf'teki kültürel değerlerinin bir parçasının telafisi mümkün olmayacak biçimde tahrip olduğu anlamına gelmektedir.

Hasankeyf sakinlerince heyet üyelerine verilen CD'de iş makineleriyle kazı yapıldığına dair kamera kayıtları ve fotoğraflar da görülmüştür. Tarihi öneme haiz bir yerde iş makineleriyle kazı yapılmasının bilimsel bir çalışmayla hiçbir ilgisi olmadığı gibi bu tarz bir çalışma tarihi eserler üzerinde büyük tahribata neden olmaktadır ve Hasankeyf gibi kaya yapısı çok hassas olan yerlerde söz konusu felaketlere meydana gelebilmektedir. Hukuki açıdan değerlendirilecek olursa, 1. derece sit alanı olan bir yerde kazıların ağır iş makineleriyle yapılması suç teşkil etmektedir.

Hasankeyf ziyaretçilere açılmalı!

Bunun dışında alanda yapılan gözlemlerde, arkeolojik bir kazı için çalışma esnasında olması gereken güvenlik tedbirlerine rastlanılmamıştır. Kopan kayada önceden bir çatlak oluşu halde alınması gereken tedbirlerin hiç biri alınmamış ve ören yeri içinde kazı çalışmaları son güne kadar devam etmiştir. Şans eseri kaya kopması saat 04:00 sıralarında meydana gelmiş ve can kaybı en düşük seviyede yaşanmıştır. Bahsi geçen felaketin gündüz saatlerinde olması halinde çok daha fazla can kaybı söz konusu olabilirdi. Bu da "geliyorum diyen kaza" için tedbir alınmadığının yani yetkililerin zafiyetinin göstergesidir. Önceden önlem alınmadığı için ya-

Arkeolojik bir kazı için çalışma esnasında olması gereken güvenlik tedbirlerine rastlanmamıştır. Kopan kayada önceden bir çatlak oluşu halde tedbir alınmamış ve ören yeri içinde kazı çalışmaları son güne kadar devam etmiştir.

şanan bu afet sonrasında radikal güvenlik tedbirleri alınarak ören yeri girişinin tamamen kapatılması hem Hasankeyf halkını hem de Hasankeyf'i ziyaret etmek isteyen tarih severleri mağdur etmiştir.

Binlerce turistin gezip gördüğü, tarihi ve turistik değerlere sahip bu tip ören yerlerinde öncelikli olarak ziyaretçilerin ören yerine zarar vermemeleri ve kendilerinin de güvende olmalarını sağlanmalıdır. Hasankeyf ören yerini ziyaretçilere yasaklamak yerine ziyaretçiler için güvenli gezi güzergâhları ve dinlenme noktaları tespit edilmelidir. İvedi olarak bu çalışmaların yapılıp tarihi-kültürel ve ekonomik değere sahip Hasankeyf'in tekrar ziyaretçilere açılması gerekmektedir.

Tehlike sürüyor

İnşaat Mühendisi Murak Ekinci'nin yaptığı tespite göre kaya parçaları bölgenin çeşitli yerlerinde ana kayalarda oluşan çatlaklar sebebi ile düşmeye devam edecektir. Bu gerçekte karşında yapılması gerekenler şunlardır: Öncelikle bölgemizin en değerli kültür ve tarih mirası olan Hasankeyf'e ivedilikle donanımlı bir teknik heyet gönderilmeli ve çalışmaları izlenmelidir. Düşme riski bulunan kaya parçaları gerekli teknik müdahaleler ile düşürülmelidir. Düş-

me riski bulunan, ancak tarihi dokuya zarar verebilecek bölgelerde teknik müdahaleler ile iyileştirme çalışmaları yapılmalı ve risk minimize edilmelidir. Müdahalenin teknik açıdan zor ve çok maliyetli olduğu bölgeler belirlenmeli ve bu bölgelere alternatif geçişler verilmelidir. İyileştirme yapılmış olsa bile kaya parçalarının düşme riskinin olduğu bölgelerde dinlenme yerleri oluşturulmasına izin verilmemelidir. Jeoloji Mühendisi Nevaf Taş ise Hasankeyf'teki kültürel mirasın 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıkları olması nedeni ile öncelikle Kültür ve Turizm Bakanlığınca bilimsel bir araştırma yapması gerektiğine, kendilerinin yaptığı çalışmanın sadece gözleme dayalı olduğuna vurgu yapmakta ve benzer bir çalışmanın daha katılımcı ve bilimsel olanaklarla konuşlandırılmış, teferruatlı bir şekilde yapılması görüşünü savunmaktadır. TAŞ yazdığı tutanakta, mühendislik ve arkeolojik açıdan tespit edilmiş bulgular ve yine bu bulgular neticesinde alınması gereken önlemlerin acilen yürürlüğe konulmasının kamunun yararına olacağını belirtmektedir.

Hasankeyf'te meydana gelen kaya (kütle) düşmesi olayında da görüleceği ve anlaşılacağı üzere söz konusu alanda bu tür vakaların sürekli olabileceği gerçeği kabul edilmelidir. Ancak, ilçenin en önemli gelir kaynağı olan turizme zarar vermeden, bir dünya mirası olan yerleşim alanının yarınlara ve insanlığa aktarılabilmesi ve turizm hareketinin devam ettirilmesi ile birlikte insanların can güvenliğinin de temin edilmesi gerekmektedir. Bunu başarmak çok zor değildir. Yapılan gezi ve gözlemler neticesinde birkaç yerde kaya düşmesinin tekrarlanma ihtimali söz konusudur. Fakat, inceleme yapılan

yerlerde tespit edilen risklerin "bertaraf edilmez" olmadığı, alınacak mühendislik tedbirleri ile güvenilir bir alan haline getirebileceğini kanaati oluşmuştur. Özellikle birkaç noktada çok basit önlemler ile insan yaşamını tehdit edecek durumdaki riskler ortadan kaldırılabilecektir. Bu durumun net bir şekilde ortaya koyulabilmesi için teknik açıdan yeterli bir ekibin teferruatlı bir gözlem ve inceleme yaparak mevcut alanın haritalandırılması ve bu çalışmanın neticesinde güvenli olmayan bölgelerdeki risklerin belirlenmesi ve bu risklerin gerekli önlemler ile ortadan kaldırılarak kamuya açık bir alan haline getirilmesi gerekmektedir. Söz konusu alanda gerekli incelemelerin yapılması ve yine bunun için gerekli önlemler alınmaya dek geçecek zamanda güvenlik tedbirlerine hassasiyet ile devam edilmesi gerekmektedir. Ancak güvenlik kaygıları nedeniyle, ören yerinin tamamen insan-sızlaştırılarak hiçbir tedbir alınmadan kaderine terk edilmesi 21. yüzyıl Türkiye'sinde ve mühendislik bilimi-

nin çözemeyeceği ve çaresiz kalınacağı bir durum değildir.

Yapılan ilk incelemelerde yürütülecek çalışmalarda mevcut alanın tarihi dokusuna ve taşıdığı değere zarar vermeden gerekli çalışmaların yapılması şarttır. Bunun için oluşturulacak teknik heyetin içinde mühendislerin ve teknik elemanların yanı sıra arkeologlar ve sanat tarihi bilimciler de yer almalıdır.

Donanımlı bir teknik çalışma yapılmalı

Söz konusu alan için yapılması öngörülen çalışma aşağıda belirtilen adımlarda gerçekleştirilmelidir.

1) Tarafsız bilimsel gerçekler ışığında çalışacak bir teknik heyetin hemen oluşturulması, bu heyetin inceleme alanında haritalama gözlem ve deneyler ile gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir. Mevcut durumun ortaya net olarak koyulması bunun neticesinde alınması gereken yüksek öncelikli tedbirlerin bir an önce belirlenerek hayata geçirilmesi

orta ve uzun vadede yapılacak ve alınacak önlemlerin tespit edilmesi

2) Zaman kaybına yol açmayacak şekilde mevcut alanda yapılacak çalışmalar için gerekli izinlerin alınarak ve yüksek öncelikli tedbirlerin hemen hayata geçirilmesi

3) Gerekli bilimsel çalışmalar yapılarak tarihi dokuya zarar vermeden orta ve uzun vadede alınması gereken tedbirlerin ve tadilatların yapılması için gerekli projelerin hazırlanması uygulanacak yöntemlerin ve tedbirlerin belirlenmesi, maliyetlerin çıkarılması ve bu tedbirlerin zamana bırakılmadan hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Basit tedbirlerle risk azaltılabilir

Bu çalışmanın yapılması halinde mevcut alanın tarihi dokusuna zarar vermeden yada en az zarar ile halledileceği ve yine bu alanın bilimsel bir çalışma ile insanlardan ve yaşamdan izole edilerek değil tamamen insanlığın ve kültürün hizmetine sunulması bu sorunun çözülebilecektir. Yapılan ilk gözlemlerde tektonik bir hareket olmaksızın mevcut durumu ile büyük tehlikeler oluşturulan alan sayısının fazla olmadığı ve alınacak ilk ve basit tedbirler ile çok kısa bir surede tehlike oluşturmayacak bir duruma getirilebileceğini gözlemlenmiştir. Ancak bu ilk tedbirler sonrasında, uzun vadede tehlike oluşturabilecek ya da tektonik bir faaliyet ile tehlike oluşturabilecek konumda olan alanlar için bilimsel ve mühendislik alanında gerekli çalışmanın noksanz yapılmaması ve tamamen tehlike oluşturmayacak bir alan haline getirilmesi gerekmektedir. Bu tür bir çalışmada batmanda bulunan bütün mühendis odalarının üzerine düşeni kamu adına yerine getireceğinden hiç kimsenin ve hiçbir kurumun kuşkusu olmamalıdır.

GELİN VAZGEÇMEYELİM DÜNÜMÜZDEN

HASANKEYF'İ YARINLARA TAŞIYALIM!

Görkemli Heskif; mağrur yaşlı kent terkedilmiş bir hayalet şehir gibi şimdi. Sevenlerinin onu kucaklaması yasak artık. Karşı duralım bu talan sevdasına. Yok, edilmek istenen bizim tarihimiz, kültürümüz, doğamız. Dur demezsek, elimizden alınacaktır bizim olan. Köksüz, soysuz bir nesil taşıyacağız yarınlara.

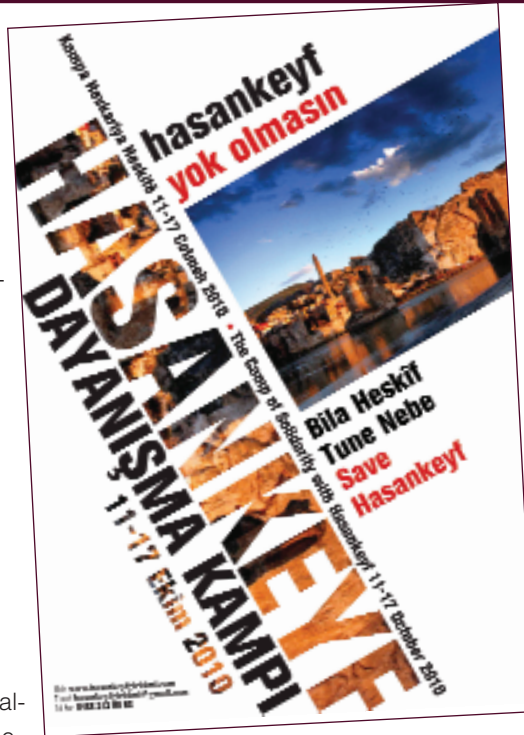
"Tarihine sahip çıkmayanlar yok olmaya mahkumdur" demiştik Hasankeyf için yürütülen bir etkinlikte kullanılan afişte. Bu mesaj ne kadar dikkate alındı ve yok olmaya karşı yaşam mücadelesine ne ölçüde katılım sağlandı bilemiyoruz, fakat çok iyi bildiğimiz tatsız bir gerçek var. Tarihimizin görkemli bir parçası olan Hasankeyf'i yok edecek İlisu Barajı'nın inşasına gece-gündüz devam ediliyor ve her geçen gün bizleri de aynı "yok oluşa" yaklaştırıyor.

Hasankeyf insansızlaştırılıyor!

"Hasankeyf'in yerinden taşınması", "sulara gömülüp su altında daha çekici hale getirilmesi" ve "cam fanuslarla su altında korunması" gibideli saçması fikirlerden sonra, bir kaya parçasının düşmesi bahane edilerek, Hasankeyf'te yaşayan ve orayı ziyaret eden insanların can güvenliği için çokça endişelenen(!) yetkililer, antik kenti insanlardan tamamen kopardı. Böylece "Hasankeyf suya gömülmezse de onu kimsenin görmesine müsaade etmeyeceğiz" mesajı verilmiş oldu.

Görkemli Heskif, hayalet şehir olmasın!

Görkemli Heskif, mağrur yaşlı kent; terkedilmiş bir hayalet şehir gibi şimdi. Sevenlerinin onu kucakla-

ması yasak artık. Alışkın olsa da bu topraklar yasaklara, sevgililerinin yüreğindeki ateş fena halde canlarını yakıyor her geçen dakika. Buna da alışılabilir mi diye soruyorlar kendilerine. Kanıksamayalım! Karşı duralım bu talan sevdasına. Yok, edilmek istenen bizim tarihimiz, kültürümüz, doğamız. Bu değerlerin her zerresinde payımız var. Dur demezsek, elimizden alınacaktır bizim olan. Köksüz, soysuz bir nesil taşıyacağız yarınlara.

Üzerinde yaşayan insanlar dâhil, bütün toprakların ve doğada bulunan diğer tüm varlıkların devlete ait olduğu ve bu varlıkların devlette uy-

gun görünen sermaye gruplarına "kalkınma ve ilerleme" misyonu içinde teslim edilmesi gerektiğini savunan zihniyete anlatamadık bir türlü kendilerinin de aslında doğanın bir parçası olduğunu ve doğanın yok edilmesinin kendilerini de tüketeceğini... Ama ısrarcıyız, inatçıyız. Onların yok etme azmine karşı bizim yaşatma tutkumuz var. Tarihi ve kültürü doğayla bütünleştirerek harikalar yaratmışız. Bu görkemlin kıymet bilmezlerce haraç mezat satılmasına göz yummayacağız. Kolay mı geldi bu hale?! Bin yılların emeği var. Nasıl bırakırız?

Kampa Katılıp, Hasankeyf'e destek olalım!

11-17 Ekim tarihleri arasında Hasankeyf'te yapılacak olan "Hasankeyf ile Dayanışma Kampı"na tüm duyarlı bireylerin ve kurumların desteğini bekliyoruz. 7 gün sürecek olan Kamp'ta baraj mağdurları çevreci örgütler, STK'lar, Üniversite öğrencileri, hukukçular, sanatçılar, yazarlar ve basın mensupları, belediye başkanları ve milletvekillerinin katılacağı Kamp süresince konferans, panel, atölye, söyleşi, gezi, müzik dinletisi ve sivil itaatsizlik etkinliklerinin yanı sıra yarışmalar ve birçok sosyal ve kültürel aktivite düzenlenecektir.

Gelin vazgeçmeyelim dünümüzden; Hasankeyf'i yarınlara taşıyalım.

Hasankeyf'i Yaşatma Girişimi

HEPİMİZİN GELECEĞİ ADINA "EYLEMSİZLİK KARARI" MUTLAKA DEĞERLENDİRİLMELİDİR!

Türkiye'nin 4 büyük sivil örgütü, silahları susturan eylemsizlik kararına ilişkin iki ayrı açıklama yaparak, hükümeti göreve çağırdı.

Türkiye'nin 4 büyük sivil örgütü, silahları susturan eylemsizlik kararına ilişkin iki ayrı açıklama yaparak, hükümeti göreve çağırdı.

Türkiye tarihsel bir sorununun, Kürt sorununun etrafında dönüp duruyor. Kaynaklarını, zamanını ama her şeyden öte çocukları başta olmak üzere insanlarını, geleceğini harcıyor.

Türkiye'nin çatışmasız bir ortam içerisinde olmasından kendi çıkarları açısından yarar görmeyen çok sayıda gücün var

olduğunu, elbette biliyoruz. Özellikle son olarak ya-

şadığımız İnegöl ve Dört Yol olayları bu güçlerin arzu ettikleri ortamın yeni eşiği ve sürdürülebilirliği açısından ne kadar yol alındığını da göstermektedir.

Oysaki bu çatışma ortamı Türkiye'de yaşayan Türk-Kürt, Alevi-Sün-

ni, kadın-erkek, çocuk-yaşlı işçi ve emekçi çok büyük bir kesimin yararına değildir. Her türlü kaybın ötesinde öldürülen biziz.

Bizim çıkarımız silahların sustuğu, çatışmanın olmadığı, toplumsal gerilimin azaldığı, sorunun demokratik çözümüne yönelik girişimlerin önünün açıldığı ve bizzat Hükümet'çe bu yönde gereğinin yapıldığı bir süreçtedir.

Hükümet bir irade olarak bu yönde adım atmamak için sıklıkla, birçoğunu da kendisinin yarattığı bahanelerin arkasına saklanmaktadır. En başta ise yapılan saldırıları göstermektedir. Hiç birini tasvip etmeyeceğimiz her türlü saldırının sorunun çözülmesi için tesis edilecek ortamı zorlaştırdığı bilinmektedir. Ancak bu anlamda AKP iktidarında çatışmasız ama çözüm için hiçbir şey yapılmayan boşa geçirilmiş yılların, "sorun var diye inanırsan sorun olur. sorun yok derse sorun ortadan kalkar. biz diyoruz ki, bizim için böyle bir sorun yok" yaklaşımının olduğunu biliyoruz.

Bugün herkesin, başta Meclis'teki partiler olmak üzere, dünden farklı olarak sonuçlardan duyulan kaygı, endişe, korku, öfke ve üzüntü temelli tepkiler yerine sorunun çözümüne (demokrasi, barış, kardeşlik ve haklar temelinde ortak vatandaşlar arada yaşamaya) odaklanarak so-

rumlu davranması gereken bir eşikteyiz. Yaşadığımız son ayların ve bir kez daha tekrar edersek İnegöl, Dört Yol olaylarının acısı, dehşeti ve böyle giderse engellenemezliği hepimize yeterli bir uyarı olmalıdır.

Birkaç gün önce açıklanan "eylemsizlik kararı" bu nedenle çok önemlidir. Gizlemeden söyleyelim: hepimize bir nefes aldırma, memnun etmiştir. Hiçbir siyasi grup ama özellikle de Hükümet, kamuoyu ile bu kararın "okuyan" spekülasyonları değil, sunduğu çatışmasız ortamı barış ve sorunun çözümü adına nasıl değerlendireceğini paylaşmalıdır.

Beklentimiz çok açıktır: sorunun gerçek çözümünü sağlayacak, çatışmasızlık ortamını sürdürülebilir kılabilecek, güven verecek, demokratik zemini tesis edecek kolaylaştırıcı adımlar atılmalıdır.

Bizler dün olduğu gibi bugün de toplumun hassasiyetlerini bilen, her türlü acıyı hisseden ve hürmet eden bir duyarlılıkla üzerimize düşen her görevi yerine getirmeye hazırız.

Biliyoruz ki bizlerin çabası kadar ve daha önemli olan Hükümet'in yaklaşımı ve atacağı adımlardır. Sınırlı zamanın boşa geçirilmemesi çok kritiktir. Sorumluluk almamanın, geçişirmenin ise vebali çok ağır olacaktır.

- Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK)
- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
- Türk Tabipleri Birliği (TTB)

TÜRKİYE'NİN ÖNCELİKLİ GÜNDEMİ BARİŞİN EGEMEN KILINMASIDIR

Türkiye demokratikleşme sürecinde bir kez daha kritik bir dönemeçtedir. Toplumsal talepler ve halkımızın demokratikleşme yönündeki beklentileri ancak ülkede barışın dilinin hakim olması, sorunların üzerine diyalogu, katılımı öne çıkaran bir yaklaşımla karşılanabilir.

Türkiye yapılaşmış savaş ve çatışma koşullarında başta can kayıpları olmak üzere maddi manevi ağır bedeller ödemiştir. Soruna yönelik askeri çözüm yaklaşımlarının geçersiz olduğunun defalarca kanıtlanması dışında hiçbir olumlu sonucu olmayan çatışma ortamından Ülke bir an önce çıkarılmalıdır. Ancak bu yakıcı ihtiyaca karşın akan kan durmamaktadır.

Bu nedenle şu anda yaşanan "eylemsizlik" sürecinin devam etmesi ve barış ortamının kalıcı bir hale getirilmesini önemli buluyoruz. Sorun ancak kalıcı bir barışın yaratacağı güven ortamında tartışılabilir ve çözüme kavuşturulabilir.

Barış ortamının kalıcılaştırılması

ise siyasi iktidarın toplumsal gerilimi azaltmak yönünde bir iradeyi ortaya koymasıyla mümkün olacaktır. Bu doğrultuda operasyonlar durdurulmalı, alınan "eylemsizlik" kararı devam ettirilmeli, silahlar mutlaka susturulmalıdır. Belediye başkanları başta olmak üzere meşru zeminlerde verdikleri mücadele ya da dile getirdikleri görüşleri nedeniyle tutuklu bulunan yurttaşlar saliverilmeli, demokratik bir tartışma ortamı yaratılmalıdır.

Tüm siyasi partiler ve toplumsal örgütlerin temsilcileri kalıcı bir barış ortamının yaratılması için süreçte aktif bir biçimde katılmalı; ırkçı-şoven, dışlayıcı yaklaşımların elimizdeki barış fırsatını bir kez daha heba etmesi engellenmelidir.

- Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK)
- Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
- Türk Tabipleri Birliği (TTB)

HAKKARI'YE GİDEN TMMOB HEYETİ: ACINIZ ACIMIZDIR!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, KESK Genel Başkanı Sami Evren, TTB Genel Sekreteri Feride Aksu Tanık ve İnsan Hakları Derneği (İHD) Genel Başkanı Öztürk Türkoğlu, mayın patlamasında 9 kişinin hayatını kaybettiği Hakkari Durankaya'da inceleme yaptı.

Heyet, olayın gerçekleştiği yerde incelemelerde bulunduktan sonra Geçitli köylülerine taziye ziyaretine gitti. Heyet daha sonra Hakkari Valisi Muhammer Türker ve Belediye Başkanı Fadıl Bedirhanoğlu ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileriyle görüşerek yaşanan olaylar hakkında bilgi aldı.

TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı Geçitli köylüleri ile yaptığı konuşmada "Geçitli'deki yaşanan bu acı aslında tüm Türkiye'yi kasıp kavuran yavaş yavaş bir parçasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi Kürt sorunun çözümü, çözülmek istenirse çok basittir. Bizler Kürtler, Türkler banış içinde, kardeşçe bir arada yaşamak istiyoruz. Bu deşet verici olayın faileri mutlaka açığa çıkartılmalıdır. Açığa çıkarılsa bile bu köye bir acı düşmüştür. Ama biliniz ki bu acının ortakları bizleriz. Yüreğinizde ne hissediyorsanız aynınsı bu ülkenin mühendisleri ve mimarlarının yüreğinde de vardır. Diliyorum ki yaşanan bu acı, yaşadığımız son acı olur." dedi.

ŞUBE GÜNLÜĞÜ

TEMMUZ- 2010

06.07.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
13.07.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
14.07.2010 Diyarbakır Şubemiz, üyeler arasındaki sosyal dayanışmayı pekiştirmek amacıyla 45 kişilik bir grupta 3 gece 4 günlük Doğu Karadeniz turu düzenledi.
20.07.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
20.07.2010 Doğu ve Güneydoğu bölgesindeki 20 ilden 649 STK Diyarbakır'da yapılan Bölge Sivil Toplum Kuruluşları Çalıştayı sonucunda ortak bir basın bildirisi yayımlandı. Diyarbakır Şubemiz ile 13 Temsilciliğimizin imzaladığı bildiri, Sümerpark'ta basına duyuruldu.
27.07.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
27-28.07.2010 Şanlıurfa İl Temsilciliğinde Lpg Dolum Boşaltım Personel Kursu düzenlendi.
31.07.2010 Şube Başkan V.Mesut ÇELİK, Şube Saymanı Azad ÖZKESKİN Elazığ ve Tunceli İl

Temsilciliği yönetim kurulları ile görüşmelerini Elazığ ve Tunceli ilinde gerçekleştirdiler.

AĞUSTOS-2010

03.08.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
07.08.2010 Şube Yönetim Kurulu ve İl Temsilcilik Yönetim Kurulu Üyeleri ortak toplantısı Van İl Temsilciliğimizde yapıldı.
10.08.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
12.08.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
17.08.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
20.08.2010 Elazığ İl Temsilciliği üyeleriyle üye toplantısı yapılarak toplantının ardından kokteyl düzenlendi.
21 08 2010 Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nde yapılan Endüstri Mühendisliği Yazılımları ve Uygulamaları Kongresi ve Sergisi Düzenleme Kurulu ilk toplantısına Şube Teknik Görevlisi Bekir Musa MAYDA katıldı.
24.08.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

EYLÜL-2010

07.09.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
14.09.2010 Malatya Temsilciliğimiz bünyesinde, kentte faaliyet gösteren asansör firmaları ve belediye yetkilileriyle, asansör uygulamalarına ilişkin bir toplantı düzenlendi.
21.09.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
24-25.09.2010 TMMOB Genel Kuruluna Şubemiz delegeleri katılım sağladı.
24-27 09.2010 Batman Temsilcilik Başkanı Ahmet Bülent Tekik ile Temsilcilik Saymanı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Karayolları, Bayındırlık, Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan üyelerle SMM'li üyeleri işyerlerinde ziyaret ederek, işyeri temsilciliklerini belirledi.
27.09-2010 Elazığ Temsilciliğimizde Mekanik Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu başladı.
28.09.2010 Şube Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.
29.09.2010 Şube Kadın Komisyon toplantısı yapıldı.

EĞİTİMLER

1. MİEM KAPSAMINDA DÜZENLENEN PUANLI SEMİNERLER

S.NO	TARİH	SAAT	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
1	15.07.2010	10.00-13.00	Doğalgaz İç Tesisat Uygulamaları Semineri	Nurettin EĞİLMEZ	Diyarbakır
2	15.07.2010	14.00-17.00	Mekanik Tesisat Uygulamaları Semineri	Nurettin EĞİLMEZ	Diyarbakır
3	02.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Van
4	02.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Van
5	03.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Muş

1. MİEM KAPSAMINDA DÜZENLENEN PUANLI SEMİNERLER

S.NO	TARİH	SAAT	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
6	03.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Muş
7	04.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Bingöl
8	04.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Bingöl
9	05.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Elazığ
10	05.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Elazığ
11	06.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Malatya
12	06.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Malatya
13	07.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Adıyaman
14	07.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Adıyaman
15	09.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Urfa
16	09.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Urfa
17	10.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Batman
18	10.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Batman
19	11.08.2010	09.00-12.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi/Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Mardin
20	11.08.2010	13.00-16.00	Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği Tanıtım Semineri	Ali İNCE	Mardin
21	12.08.2010	09.00-12.00	Yapı Denetim Uygulamaları Semineri	Ali İNCE	Diyarbakır
22	12.08.2010	13.00-16.00	Kazan ve Kazan Dairesi Yerleşimi Semineri	Ali İNCE	Diyarbakır

2. LPG PERSONELİNE YÖNELİK DÜZENLENEN KURLAR

S.NO	TARİH	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
1	27-28.07.2010	LPG Dolum Boşaltım Personeli Kursu	Misbah MELİK	Şanlıurfa
1	27-28.08.2010	LPG Dolum Boşaltım Personeli Kursu	Hakan MERTOĞLU	DİYARBAKIR
2	11-12.09.2010	LPG TAŞIMA PERSONELİ (TANKER ŞOFÖRLER) EĞİTİMİ	Hakan MERTOĞLU	BATMAN
3	18-19.09.2010	LNG TAŞIMA PERSONELİ (TANKER ŞOFÖRLERİ) EĞİTİMİ	Hakan MERTOĞLU	BATMAN

3. EKİM AYINDA DÜZENLECEK MİEM KURLARI

S.NO	TARİH	SINAV TARİHİ	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
1	14-17.10.2010	18.10.2010	Doğalgaz İç Tesisat Mühendis Yetkilendirme Kursu	Yüksel YAŞARTEKİN	Diyarbakır
2	02-03.10.2010	04.10.2010	Havalandırma Tesisatı Mühendis Yetkilendirme Kursu	M.Kemal SEVİNDİR	Van

4. EKİM AYINDA MİEM KAPSAMINDA DÜZENLENECEK PUANLI SEMİNERLER

S.NO	TARİH	SAAT	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
1	11.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Van
2	11.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları.	Mustafa Raif UÇAR	Van
3	12.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Elazığ
4	12.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Elazığ
5	13.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Malatya
6	13.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Malatya
7	14.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Adıyaman
8	14.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Adıyaman
9	15.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Urfa
10	15.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Urfa
11	18.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Diyarbakır
12	18.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Diyarbakır
13	19.10.2010	09.00-12.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Batman
14	19.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmaların	Mustafa Raif UÇAR	Batman

4. EKİM AYINDA MİEM KAPSAMINDA DÜZENLENECEK PUANLI SEMİNERLER

S.NO	TARİH	SAAT	EĞİTİM ADI	EĞİTMEN	İL
			Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları		
15	20.10.2010	13.00-16.00	Asansörlerde Yıllık Periyodik Bakım	Mustafa Raif UÇAR	Mardin
16	20.10.2010	13.00-16.00	CE Uygulamalarında Asansör Firmalarının Akreditasyonu ve Belgelendirilmesi Aşamaları	Mustafa Raif UÇAR	Mardin

ÜYELERDEN HABERLER...

- Şube Başkanımız Hakan Subaşı'nın bir oğlu oldu
 - Ahmet Nejat Tekin'in, Utku Güneş adında çocuğu oldu
 - Bahadır Gün ve Şeyba Gün'ün kızları oldu.
 - Murat Yaşar Sönmez'in erkek çocuğu oldu.
- Bebeklere sağlıklı uzun ömürler dileriz.

- Elazığ Temsilciliği Yönetim Kurulu Sekreterimiz Kenan Balci ameliyat oldu
 - Murat Yırık ameliyat oldu
 - Murat Evsen'in çocuğuna organ nakli yapıldı.
- Üyelerimize geçmiş olsun diyor, acil şifalar diliyoruz.

- Hasan Alli Fırat Üniversitesi Makine Müh. Bölüm Başkanlığı'na atandı.
 - Aydın Tezdiğ, Batman Milli Eğitim Müdür Yardımcısı oldu.
- Üyelerimizi kutluyor, başarılar diliyoruz.

- Elazığ Temsilciliği Yönetim Kurulu Üyesi Ayhan Öztürk'ün babası vefat etti.
 - Fırat Üniversitesi öğretim görevlilerinden Yusuf Özgül vefat etti.
 - İbrahim Hakkı Özerhan'ın dedesi vefat etti.
 - Aydın Kartal'ın kuzeni vefat etti.
 - Halil Altundal'ın annesi vefat etti.
 - Fırat Üniversitesi öğretim görevlilerinden Aydın Çıtlak'ın annesi vefat etti.
 - A. Haydar Özçiriş'in amcası vefat etti.
 - Ümit Çakınberk'in ağabeyi vefat etti.
 - Mehmet Ümit Çakınberk'in ağabeyi vefat etti.
 - Basri Sarı'nın annesi vefat etti.
 - İ.Erhan Özcan'ın annesi vefat etti.
 - Şehmus Ağırman'ın halası vefat etti
 - Şehmus Uysal'ın babası vefat etti
 - Kemal Baltacı'nın anneannesi vefat etti
 - Mehmet Ali Turan'ın annesi vefat etti.
- Üyelerimiz ve ailelerine başsağlığı diliyoruz.

- Muş Temsilciliği'nde görevli teknik görevlimiz Ayşe Öztekin ile Ağrı Temsilciliği Yönetim Kurulu Üyemiz M. Salih Tekin evlendi.
 - Celal Aydoğan evlendi.
 - Yunus Sankaya evlendi.
 - Yunus Barik evlendi
 - Serhat Kaya evlendi
 - Şube Başkan Vekili Mesut Çelik nişanlandı.
 - Mehmet Seyhan Demir evlendi.
 - Meltem Bayram evlendi.
 - Mehmet Kuşci evlendi.
 - Mustafa Eren Çalışır evlendi.
- MMO ailesi olarak üyelerimizi kutluyor, çiftlere mutluluklar diliyoruz.

TEMMUZ- AĞUSTOS - EYLÜL 2010 TEKNİK HİZMETLERİMİZ

DİYARBAKIR ŞUBE	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	55	70	24	149
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	79	54	73	206
BİLİRKİŞİLİK EKSPERTİZLİK	1	1		2
GÜRÜLTÜ ÖLÇÜMLERİ	1			1
LPG MONTAJ TESPİT	546	546	536	1628
LPG SIZDIRMAZLIK	980	623	577	2180
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	29	18	22	69
MOTOR-ŞASE	12		7	19
PERİYODİK KONTROL	6	120	75	201
ADIYAMAN İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	5	1	5	11
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	10	12	15	37
BİLİRKİŞİLİK		1		1
LPG MONTAJ TESPİT RAPORU	142	146	198	486
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	700	564	406	1670
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	32	23	28	83
MOTOR ŞASE	7	6	10	23
PERİYODİK KONTROL	1	2		3
AĞRI İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ASANSÖR AVAN + UYGULAMA		1		1
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	184	185	209	578
BİNGÖL İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ASANSÖR PROJESİ (AVAN + UYGULAMA)	8	3		11
LPG MONTAJ TESPİT RAPORU	41	29	15	85
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	126	115	145	386
BİTLİS MESLEKİ DENETİM	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
LPG MONTAJ TESPİT RAPORU	81	1	43	125
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	121	121	91	333
CİZRE İLÇE TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	251	183	164	598
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA			18	18
MEKANİK TESİSAT	3	2	1	6
MOTOR ŞASE	2	2	2	6
SIZDIRMAZLIK	128	98	79	305
ELAZIĞ İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	49	31	13	93
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	25	16	25	66
BİLİRKİŞİLİK EKSPERTİZLİK	3	6	2	11
DOĞALGAZ PROJESİ	262	174		436
LPG MONTAJ TESPİT RAPORU	297	200	227	724
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	596	277	430	1303
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	50	21	31	102
MOTOR-ŞASE	3	5	3	11
MALATYA İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	38	110	127	275

TEMMUZ- AĞUSTOS - EYLÜL 2010 TEKNİK HİZMETLERİMİZ

ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	45	52	37	134
BİLİRKİŞİLİK EKSPERTİZLİK	20	61	23	104
DOĞALGAZ PROJESİ	5	27		32
LPG MONTAJ TESPİT	320	296	229	845
LPG SIZDIRMAZLIK	931	942	782	2655
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	66	65	59	190
MOTOR-ŞASE	16	26	21	63
MARDİN İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	30	15	22	67
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	8	3	3	14
BİLİRKİŞİL EKSPERTİZLİK	2			2
LPG MONTAJ TESPİT	241	162	106	509
LPG SIZDIRMAZLIK	515	355	457	1327
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	10	7	10	27
MOTOR ŞASE	8	7	7	22
MUŞ İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME		2		2
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA			2	2
LPG MONTAJ TESPİT			27	27
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	181	174	122	477
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	3	5	5	13
MOTOR ŞASE		1		1
ŞANLIURFA İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJELENDİRME	19	26	24	69
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	28	38	20	86
LPG MONTAJ TESPİT	995	286	273	1554
LPG SIZDIRMAZLIK	859	1140	948	2947
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	32	24	14	70
MOTOR-ŞASE	36	27	22	85
PERİYODİK KONTROL	2	1		3
MESLEKİ DENETİM BÜROSU	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	136	144	120	400
TUNCELİ İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTO	EYLÜL	TOPLAM
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	3	2	3	8
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	37	30	32	99
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	4	4	5	13
MOTOR ŞASE		1		1
PERİYODİK KONTROL	1			1
VAN İL TEMSİLCİLİĞİ	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	TOPLAM
ARAÇ PROJE SAYISI	30	41	46	117
ASANSÖR AVAN VE UYGULAMA	1	19	12	32
BİLİRKİŞİLİK	1			1
DOĞAL GAZ PROJ.		1	1	2
LPG MONTAJ TESPİT RAPORU	395	292	255	942
LPG SIZDIRMAZLIK RAPORU	192	154	153	499
MEKANİK TESİSAT PROJESİ	23		17	40
MOTOR ŞASE	2	4		6